

متن کامل پیش نویس آیین نامه اجرایی لایحه استقلال کانون های وکلای دادگستری

این متن از سوی معاونت حقوقی قوه قضاییه منتشر و از حقوقدانان، وکلای دادگستری، اساتید و کارشناسان خواسته شده نظرات و پیشنهادهای کارشناسی خود را درباره آن ارائه کنند.

نسخه اولیه این پیش نویس در ۲۸ اسفند با قید «محرمانه» به کانون های وکلا ارسال شده و از آن زمان تاکنون مذاکرات کانون ها و معاونت حقوقی قوه قضاییه در این رابطه ادامه دارد.

نسخه مورخ ۱۳۹۹/۱/۱۹ با اصلاحات

آیین نامه اجرایی لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری

در اجرای مواد ۲۲ و ۲۶ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳ و اصلاحات بعدی و با توجه به الزامات مقرر در قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری مصوب ۱۳۷۶/۱/۱۷ و قانون وکالت و با عنایت به نظریه شماره ۴۲۱ مورخ ۱۳۵۹/۹/۱۱ شورای محترم نگهبان و قانون اختیارات و وظایف رئیس قوه قضاییه مصوب ۱۳۷۱/۱۲/۹ و قانون وظایف و اختیارات رئیس قوه قضاییه مصوب ۱۳۷۸/۱۲/۸ آیین نامه اجرایی لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری به شرح زیر ابلاغ می شود:

ماده ۱- واژه ها و عبارتهای اختصاری مندرج در این آیین نامه در معانی زیر به کار می رود:

۱- کانون: کانون وکلای دادگستری؛

۲- لایحه استقلال: لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳ با اصلاحات بعدی؛

۳- شورای عالی: شورای عالی هماهنگی امور وکلا؛

۴- اداره کل: اداره کل نظارت بر امور وکلا و کارشناسان و مترجمان رسمی؛

الف- آزمون، کارآموزی، صدور پروانه وکالت:

ماده ۲- کانون های وکلای دادگستری جمهوری اسلامی ایران حداقل یکبار در سال نسبت به پذیرش متقاضیان پروانه کارآموزی وکالت از طریق آزمون اقدام نموده و حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از برگزاری آزمون، ضمن اعلام نتایج قطعی، نسبت به صدور پروانه کارآموزی وکالت برای پذیرفته شدگان اقدام می کنند. تاریخ، چگونگی برگزاری آزمون، مدارک موردنیاز و شرایط داوطلبان بر اساس قانون، ضمن درج آگهی در دو روزنامه کثیرالانتشار، از طریق تارنمای اینترنتی به اطلاع متقاضیان می رسد.

ماده ۳- تعیین تعداد کارآموزان وکالت برای هر کانون بر عهده کمیسیون متشکل از رئیس کل دادگستری استان، رئیس شعبه اول دادگاه انقلاب و رئیس کانون وکلای مربوط است که به دعوت رئیس هر کانون وکلا،

حداقل یک‌بار در سال تشکیل و اتخاذ تصمیم می‌کنند. در صورتی که کانون وکلای مربوط مبادرت به تشکیل جلسه یا اجرای تصمیم کمیسیون مذکور مبنی بر برگزاری آزمون ننماید، رئیس کل دادگستری استان مراتب را به دبیرخانه شورا اعلام تا نسبت به طرح موضوع در شورای عالی اقدام کند.

ماده ۴- پروانه کارآموزی وکالت برای اشخاصی صادر می‌شود که علاوه بر دارا بودن دانشنامه لیسانس یا بالاتر در رشته حقوق یا فقه و مبانی حقوق اسلامی یا سطح دو و بالاتر از دروس حوزوی، دارای شرایط زیر باشند:

الف- اعتقاد و التزام عملی به احکام و مبانی دین مقدس اسلام؛

ب- اعتقاد و تعهد به نظام جمهوری اسلامی ایران، ولایت‌فقیه و قانون اساسی؛

پ- نداشتن پیشینه محکومیت مؤثر کیفری؛

ت- نداشتن سابقه عضویت و فعالیت در گروه‌های الحادی و فرق ضاله و معاند با اسلام و گروه‌هایی که مرامنامه آن‌ها مبتنی بر نفی ادیان الهی است؛

ث- عدم وابستگی به رژیم منحوس پهلوی و تحکیم پایه‌های رژیم طاغوت؛

ج- عدم عضویت و هواداری از گروهک‌های غیرقانونی و معاند با جمهوری اسلامی ایران؛

چ- نداشتن اعتیاد به مواد مخدر و روان‌گردان و استعمال مشروبات الکلی؛

تبصره ۱- اقلیت‌های مذهبی رسمی شناخته شده در اصل سیزدهم قانون اساسی از دارا بودن شرایط مندرج در بند (الف) مستثنی هستند.

تبصره ۲- برای اشخاصی که مطابق قانون از کارآموزی معاف هستند، در صورتی پروانه وکالت صادر می‌شود که دارای شرایط این ماده باشند.

ماده ۵- در اجرای تبصره ۱ ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت، کانون‌های وکلا مکلفند به منظور احراز شرایط فوق از مراجع ذیصلاح به شرح زیر استعلام کنند:

۱- در خصوص اعتقاد و التزام عملی به احکام و مبانی دین مقدس اسلام و اعتقاد و تعهد به نظام جمهوری اسلامی ایران، ولایت‌فقیه و قانون اساسی از حفاظت و اطلاعات قوه قضاییه؛

۲- در خصوص نداشتن پیشینه محکومیت مؤثر کیفری از اداره کل سجل کیفری و عفو و بخشودگی قوه قضاییه؛

۳- در مورد عدم سابقه عضویت و فعالیت در گروه‌های الحادی و فرق ضاله و معاند با اسلام و گروه‌هایی که

مرامنامه آن‌ها مبتنی بر نفی ادیان الهی است، عدم وابستگی به رژیم منحوس پهلوی و تحکیم پایه‌های رژیم

طاغوت و عدم عضویت و هواداری از گروهک‌های غیرقانونی و معاند با جمهوری اسلامی ایران از وزارت اطلاعات؛

۴- در مورد عدم اعتیاد به مواد مخدر و استعمال مشروبات الکلی از پزشکی قانونی؛

۵- در مورد دارندگان سابقه قضایی متقاضی دریافت پروانه وکالت، استعمال از حفاظت و اطلاعات قوه قضاییه، دادسرای انتظامی قضات و کارگزینی قوه قضاییه الزامی است. این دسته از متقاضیان چنانچه ظرف شش ماه از خاتمه خدمت قضایی، تقاضای پروانه وکالت نمایند، از بندهای ۲ و ۴ ماده فوق معاف خواهند بود.

تبصره ۱- مرکز حفاظت اطلاعات قوه قضاییه می‌تواند جهت احراز شرایط موضوع استعمال حسب مورد از مراجع مرتبط در محل کار یا سکونت متقاضی کسب اطلاع کند.

تبصره ۲- مراجع مذکور در ماده فوق مکلفند ظرف دو ماه به استعلامات پاسخ دهند و در صورت عدم وصول پاسخ از مراجع مذکور، شروع کارآموزی متقاضی بلامانع است؛ اما چنانچه پاسخ استعلامات در هر مرحله واصل و فقدان یکی از شرایط مذکور در این ماده محرز گردد، پروانه وکالت یا کارآموزی به حکم دادگاه انتظامی کانون لغو می‌شود. در کلیه مواردی که فقدان یکی از شرایط مقرر در ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری مسجل شود، کانون به وکیل یا کارآموز ابلاغ می‌کند تا ظرف یک ماه نسبت به تسلیم پروانه خود اقدام کند. در صورت تسلیم نکردن پروانه در مهلت مقرر، رئیس کانون ظرف حداکثر بیست روز پرونده را به دادگاه انتظامی کانون جهت رسیدگی ارسال می‌کند.

ماده ۶- به اشخاص زیر اجازه وکالت داده نمی‌شود:

۱- اتباع خارجی؛

۲- افراد فاقد شرایط مقرر در ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری؛

۳- قضات شاغل یا کارکنان شاغل دستگاه‌ها یا شرکت‌های دولتی یا دستگاه‌ها و شرکت‌های وابسته به قوای سه‌گانه و مؤسسات عمومی و شهرداری‌ها و بنگاه‌هایی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن متعلق به دولت است، به‌استثنای استادان دانشگاه که به تدریس در یکی از رشته‌های حقوق اشتغال دارند، در صورت اجازه شورای دانشگاه؛

۴- محجورین؛

۵- کسانی که سن آن‌ها کمتر از ۲۵ سال باشد؛

۶- محکومان به انفصال ابد از خدمات دولتی؛

۷- اشخاص مشهور به فساد اخلاق و تجاهر به استعمال مواد مخدر و روان‌گردان و مسکرات و اعمال منافی عفت؛

۸- محکومان به دلیل ارتکاب جرائم موضوع ماده ۲۵ قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲؛

۹- محکومان به دلیل ارتکاب جرائم منافی با امانت، عفت و شئون وکالت به تشخیص هیئت مدیره کانون؛

۱۰- افراد تحت محاکمه به اتهام جرائم مذکور در بند فوق؛

۱۱- اشخاص محروم از وکالت طبق حکم دادگاه؛

۱۲- قضاتی که به موجب حکم محکمه عالی انتظامی سلب صلاحیت شده باشند؛

ماده ۷- منابع سؤالات امتحانی دروس حقوقی در مقطع کارشناسی شامل: حقوق اساسی، حقوق تجارت، حقوق جزای عمومی، حقوق جزای اختصاصی، حقوق مدنی، آئین دادرسی مدنی، آئین دادرسی کیفری، امور حسبی، حقوق ثبت و فقه در حد تحریرالوسیله امام خمینی (ره)، است. تبصره- آزمون وکالت به صورت همزمان در کلیه کانون های سراسر کشور برگزار می گردد.

ماده ۸- حداقل نمره قبولی در آزمون وکالت، ۶۰ درصد از کل نمره آزمون می باشد و پذیرش افراد بدون کسب نمره لازم ولو در صورت نیاز ممنوع است.

تبصره- در مواردی که حائزین نمره شصت درصد مذکور در این ماده بیش از تعداد مورد نیاز کانون مربوطه باشد، ملاک قبولی نمره اکتسابی خواهد بود.

ماده ۹- آزمون کتبی به صورت سؤالات چهارگزینه ای به عمل می آید.

ماده ۱۰- کانون موظف است شرایط مقرر در ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت و ماده ۱۰ لایحه استقلال را در آگهی ذکر و تصریح کند چنانچه متعاقباً خلاف شرایط مقرر قانونی احراز گردد، قبولی داوطلب کأن لم یکن تلقی و پروانه کارآموزی ابطال می شود.

ماده ۱۱- در اجرای ماده ۳ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری و بند چ ماده ۸۸ قانون برنامه ششم توسعه و تکالیف مقرر در قانون جامع خدمات رسانی ایثارگران، سی درصد (۳۰٪) سهمیه مورد نیاز هر کانون به ایثارگران (رزمندگانی که شش ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه جنگ داشته و آزادگان با داشتن سه ماه سابقه اسارت و یا جانبازان ۱۰ درصد و بالاتر همسر و فرزندان شهدا و جانبازان ۲۵ درصد بالاتر فرزندان رزمندگان دارای ۱۲ ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه بدون رعایت شرط سنی و در صورت واجد شرایط بودن) اختصاص می یابد که از بین ایثارگرانی که بیشترین نمره را آورده اند انتخاب خواهند شد. متقاضیان موضوع این ماده ضروری است علاوه بر کسب هفتاد درصد نمره قبولی لازم، شرایط مقرر در ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری را دارا باشند. استفاده از سهمیه ایثارگران، مانع از پذیرش ایثارگرانی که نمره قبولی سهمیه آزاد را کسب کرده اند، نمی باشد.

ماده ۱۲- افراد مذکور در ماده ۸ لایحه استقلال کانون وکلا، اصلاحی ۱۳۷۳ از شرکت در آزمون وکالت معاف هستند و با رعایت شرایط مقرر در ماده ۸ قانون مذکور و تبصره‌های آن به آن‌ها پروانه وکالت درجه یک از طرف کانون وکلا داده می‌شود.

ماده ۱۳- متقاضی باید فرم تقاضانامه را که مشتمل بر موارد زیر است تکمیل کند. فرم تقاضانامه توسط کانون تهیه و در اختیار متقاضیان قرار خواهد گرفت:

- ۱- مشخصات فردی متقاضی؛
- ۲- نشانی محل اقامت متقاضی؛
- ۳- سوابق شغلی فعلی و قبلی؛
- ۴- تصریح به عدم سوءپیشینه کیفری مؤثر و غیر مؤثر با ذکر سوابق کیفری و نوع جرم ارتكابی و مجازات آن؛
- ۵- تصریح به وجود یا فقدان هرگونه پرونده مفتوح کیفری در مراجع قضایی؛
- ۶- تصریح به عدم اعتیاد به مواد مخدر، روان‌گردان و مسکر؛
- ۷- تعیین و معرفی استانی که تمایل به اشتغال وکالت در آن دارد؛
- ۸- تصریح به عدم اشتغال در شغل دولتی موضوع ماده ۱۰ لایحه قانونی و قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل؛

ماده ۱۴- تقاضا باید دارای ضمایم ذیل باشد:

- ۱- تصویر مصدق کلیه صفحات شناسنامه و کارت ملی؛
- ۲- چهار قطعه عکس جدید؛
- ۳- گواهی حُسن سابقه خدمت در صورت داشتن سابقه اشتغال در وزارتخانه‌ها یا شرکت‌ها و مؤسساتی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن‌ها متعلق به دولت است؛
- ۴- تصویر مصدق از دانشنامه لیسانس یا بالاتر حقوق یا فقه و مبانی حقوق اسلامی یا مدرک سطح دو و بالاتر از دروس حوزوی؛
- ۵- تصویر مصدق مدارک دال بر سابقه اشتغال خدمت قضایی یا سابقه اداری یا نمایندگی مجلس شورای اسلامی؛

تبصره- شروع دوره کارآموزی منوط به ارائه تصویر مصدق کارت پایان خدمت یا معافیت دائم از خدمت وظیفه است.

ماده ۱۵- داوطلبان موظفند محل مورد تقاضای خدمت خود را برای آزمون تعیین کنند و تغییر این محل جز به شرح مقرر در این آیین نامه امکان پذیر نیست.

ماده ۱۶- تقاضای پروانه وکالت و کارآموزی با رعایت ضوابط مربوط به قبولی در آزمون و احراز صلاحیت، در صورتی که نقصی نداشته باشد، از طرف دفتر کانون به نظر رئیس کانون می رسد. رئیس کانون، رسیدگی به هر یک از تقاضاها را به یکی از اعضاء کانون یا کارمندان اداری کانون یا کارآموزان ارجاع می دهد که ظرف یک هفته رسیدگی و گزارش خود را به رئیس کانون تسلیم کند. گزارش مزبور در هیئت مدیره طرح می شود و در صورت قبول تقاضا، پروانه صادر خواهد شد.

ماده ۱۷- در صورت تصویب اعطای پروانه کارآموزی، پرونده به کمیسیون کارآموزی ارجاع می شود و در صورت رد تقاضای پروانه وکالت یا کارآموزی، متقاضی می تواند در ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ تصمیم هیئت مدیره، به دادگاه عالی انتظامی قضات شکایت نماید. دادگاه مزبور رسیدگی می کند؛ در صورت عدم ورود شکایت، تصمیم کانون را استوار و در صورت ورود شکایت حکم می دهد که پروانه موردنظر دادگاه به متقاضی داده شود. حکم دادگاه عالی انتظامی قطعی و اجرا آن به عهده ریاست کانون است و تخلف از آن مستوجب تعقیب انتظامی است.

ماده ۱۸- کارآموزان شاغل، در صورت شمول قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل در دوره کارآموزی، مجاز به ادامه کارآموزی نیستند و پروانه کارآموزی آنها لغو می شود.

ماده ۱۹- وظایف کارآموز عبارت است از:

۱- حضور در جلسات کارگاه های آموزشی در دوره کارآموزی به میزان حداقل شصت ساعت به دعوت کانون؛

۲- حضور در جلسات دادرسی مدنی و کیفری؛

۳- تهیه گزارش از حداقل صد پرونده با رعایت تنوع موضوعات؛

۴- کارآموزی نزد یکی از وکلای باسابقه دادگستری با معرفی کانون؛

تبصره- کیفیت کارآموزی و تعیین شعب دادگاه ها و دادرها جهت کارآموزی به موجب دستورالعملی است که با مشارکت کانون های وکلا و شورای عالی تهیه و به تصویب رئیس قوه قضاییه می رسد.

ماده ۲۰- انجام تکالیف کارآموزی افتخاری و مجانی است، ولی بابت کارهایی که کارآموز خود قبول می نماید و تحت نظر وکیل سرپرست انجام می دهد، می تواند حق الزحمه از صاحب کار دریافت نماید.

ماده ۲۱- طول مدت کارآموزی هجده ماه بوده و تجدید دوره کارآموزی منوط به نظر کمیسیون کارآموزی و کلا و تصویب هیئت مدیره کانون مربوطه است. تجدید دوره تنها تا سه نوبت مجاز خواهد بود و پس از آن نسبت به توانایی اشتغال به وکالت یا عدم آن تصمیم مقتضی توسط هیئت مدیره اتخاذ می شود. تعویق در شروع کارآموزی برای مدت شش ماه مجاز است و پس از آن داوطلب منصرف تلقی می شود.

ماده ۲۲- موارد تقلیل کارآموزی به این ترتیب است:

- ۱- مدت کارآموزی اعضای هیئت علمی دانشگاه در رشته های حقوق نصف مدت سایر کارآموزان خواهد بود.
 - ۲- کارآموزی افرادی که دارای سه سال سابقه در شورای حل اختلاف به عنوان عضو هستند به شرط تأیید حسن سابقه خدمت آنان از سوی رئیس کل شوراهای حل اختلاف استان، به نصف تقلیل می یابد.
 - ۳- کارآموزی افراد موضوع بند د ماده ۸ اصلاحی لایحه استقلال با وجود شرایط مقرر قانونی، نصف مدت کارآموزی سایر داوطلبان است.
- ماده ۲۳- پس از انجام تکالیف مقرر در دوره کارآموزی، با تقاضای کارآموز و با دستور رئیس کانون، درخواست و پرونده کارآموز در کمیسیون کارآموزی مطرح می شود.
- ماده ۲۴- نتایج علمی و عملی کارآموزی وکالت در کمیسیونی متشکل از پنج نفر وکیل با ده سال سابقه وکالت و یا پنج سال سابقه قضاوت و پنج سال وکالت ارزیابی می شود. اعضای کمیسیون مذکور توسط هیئت مدیره انتخاب می شوند. امضای حداکثر سه نفر از کمیسیون فوق در ذیل هر پرونده کافی است و نظر اکثریت ملاک خواهد بود. کمیسیون پس از بررسی مدارک کارآموز احراز وجود شرایط قانونی، مبادرت به اختبار می کند.
- ماده ۲۵- هر کارآموز دارای کارنامه مخصوص خواهد بود که از طرف کانون به او داده می شود. این کارنامه باید در مورد حضور در جلسات دادگاه ها و رعایت مقررات و حفظ شئون وکالت به گواهی رؤسای شعب دادگاه ها یا دادرهای محل کارآموزی، در مورد کارهایی که نزد وکیل سرپرست انجام داده است و حسن اخلاق در دوره کارآموزی به گواهی وکیل سرپرست، در خصوص کارهای معاضدت قضایی به گواهی شعبه معاضدت قضایی یا ریاست کانون، در رابطه با تمرینات و سخنرانی ها به گواهی رئیس شعبه سخنرانی های کانون و در مورد کارهایی که در کانون انجام می دهند به گواهی مدیر داخلی کانون برسد.
- ماده ۲۶- کارآموزانی که در استان محل سکونت آنان جلسات سخنرانی و کانون نیست، از سخنرانی و کار کردن در آن مراجع معاف هستند.

ماده ۲۷- کارآموزان وکالت در دوران کارآموزی باید حسن اخلاق و حسن رفتار داشته باشند. چنانچه به تشخیص کمیسیون کارآموزی، خلاف آن احراز شود، با تأیید رئیس کانون و رأی دادگاه انتظامی، کانون، پروانه کارآموزی آنان ابطال خواهد شد.

ماده ۲۸- هریک از مقامات قضایی از ارتکاب اعمال خلاف اخلاق، حیثیت و شئون وکالت توسط کارآموزان مطلع شوند، مراتب را حسب مورد به دادستان یا رئیس حوزه قضایی اعلام می‌کنند. دادستان یا رئیس حوزه قضایی، در صورت تأیید، گزارش امر را به رئیس کانون مربوطه ارسال می‌کند تا به شرح مقرر در ماده قبل اقدام نماید.

ماده ۲۹- کارآموزان وکالت قبل از اخذ پروانه وکالت، حق وکالت در دعاوی که مرجع تجدیدنظر یا فرجام‌خواهی از احکام آن‌ها دیوان عالی کشور است، را ندارند ولو اینکه با وکیل مجاز مجتمع شده باشند.

ماده ۳۰- پس از اتمام کارآموزی، و قبل از تسلیم پروانه وکالت به متقاضی، مشارالیه باید در حضور ریاست کانون و لااقل یک نفر از اعضای هیئت‌مدیره به شرح ذیل قسم یاد کرده و قسم‌نامه را امضاء نماید:

«در این موقع که می‌خواهم به شغل شریف وکالت نائل شوم به خداوند قادر متعال قسم یاد می‌کنم که همیشه قوانین و نظامات را محترم شمرده و جز عدالت و احقاق حق منظوری نداشته و برخلاف شرافت قضاوت و وکالت اقدام و اظهارنمایی و نسبت به اشخاص و مقامات قضایی و اداری و همکاران و اصحاب دعوی و سایر اشخاص رعایت احترام را نموده و از اعمال نظریات سیاسی و خصوصی و کینه‌توزی و انتقام‌جویی احتراز نموده و در امور شخصی و کارهایی که از طرف اشخاص انجام می‌دهم راستی و درستی را رویه خود قرار داده و مدافع از حق باشم و شرافت من وثیقه این قسم است که یادکرده‌ام و ذیل قسم‌نامه را امضاء می‌نمایم».

ماده ۳۱- مادام که کارآموز، دوره کارآموزی را طی نکرده و پروانه وکالت مستقل به وی داده نشده باشد، نام او در فهرست اسامی وکلا درج نخواهد شد.

ماده ۳۲- پروانه وکالت پس از صدور گواهی اتمام دوره کارآموزی و موفقیت در آن و ادای سوگند و امضای ذیل سوگندنامه و تعهدنامه به انجام معاضدت قضایی اعطاء می‌شود.

ماده ۳۳- امضای پروانه وکالت دادگستری به عهده رئیس و در غیاب وی بر عهده‌ی نایب‌رئیس کانون وکلای مربوطه است و پروانه پس از انجام تحلیف به وکیل تحویل داده می‌شود.

ماده ۳۴- پروانه و دفترچه وکالت، پس از طی تشریفات قانونی به وکیل تحویل داده می‌شود. وکیل موظف است در حفظ و نگهداری آن‌ها نهایت دقت را مبذول دارد. صدور المثنی بدون انتشار آگهی و انقضای یک ماه و وجود عذر موجه ممنوع است.

ماده ۳۵- اعتبار پروانه وکالت سه سال است و تمدید آن منوط به درخواست متقاضی می‌باشد. تمدید پروانه وکالت با گواهی موضوع ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم و عدم محکومیت به انفصال دائم گواهی انجام وکالت معاضدت، مجاز است. در صورتی که وکیل در حالت تعلیق یا گذراندن محکومیت انفصال موقت باشد، پروانه وکالت تمدید نخواهد شد.

ماده ۳۶- هرگاه وکیلی فاقد یکی از شرایط مقرر در ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری یا بندهای ماده ۱۰ لایحه استقلال از طرف کانون، تشخیص داده شود، رئیس کانون موظف است موضوع و دلایل آن را به دادگاه انتظامی وکلا اعلام و درخواست رسیدگی کند. دادگاه مذکور پس از رسیدگی نسبت به تمدید یا عدم تمدید پروانه رأی مقتضی صادر می‌کند. پروانه این اشخاص تا صدور حکم قطعی معتبر خواهد بود، مگر در مواردی که دادگاه با توجه به ضرورت حکم تعلیق صادر نماید.

تبصره- در صورتی که رئیس کانون از ارجاع امر موضوع ماده فوق، به دادگاه امتناع کند، مطابق ماده ۵ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری، به حکم دادگاه عالی انتظامی قضات علاوه بر محرومیت دائم از عضویت در هیئت‌های مدیره کانون‌های وکلا به انفصال از وکالت به مدت دو تا پنج سال محکوم خواهد شد.

ماده ۳۷- هرگاه رئیس کل دادگستری استان یا دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان یا رئیس حوزه قضایی، از فقدان شرایط قانونی موضوع ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری یا ماده ۱۰ لایحه استقلال در مورد وکیل مطلع شود، مکلف است موضوع را با ذکر دلایل و مستندات به رئیس کانون وکلای مربوط اعلام نماید تا به دادگاه انتظامی کانون ارجاع شود و تا حصول نتیجه پرونده را پیگیری و از بدو تا ختم، تعقیب قضیه را به‌طور مستمر مراتب را به اداره کل اعلام نماید. هریک از قضات محاکم و دادرها و سایر مقامات قضایی که از فقدان شرایط موضوع ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه یا ماده ۱۰ لایحه استقلال در وکلا مطلع شود، موظف است بی‌درنگ گزارش امر را حسب مورد به رئیس دادگستری یا دادستان یا رئیس دادگاه بخش اعلام نماید تا به شرح مقرر در این ماده اقدام شود.

ماده ۳۸- هر یک از قضات دادگاه‌ها، دادرها، اجرای احکام، یا سایر مقامات قضایی در صورتی که از وجود سابقه محکومیت کیفری مؤثر وکلای دادگستری یا کار آموزان وکالت یا محکومیت یا پرونده‌های اتهامی آنان در ارتباط با جرائمی که ارتکاب آن مخالف حیثیت و شئون وکالت است، مطلع شود مکلف است مراتب را به‌طور مستند حسب مورد به دادستان یا رئیس حوزه قضایی اعلام نماید. دادستان یا رئیس حوزه قضایی فوراً موضوع را بررسی و با قید فوریت و به‌صورت محرمانه به رئیس کانون وکلای مربوط اعلام و تا حصول نتیجه پیگیری می‌نماید. دادستان‌ها، روسای کل دادگستری‌ها یا رؤسای حوزه‌های قضایی در صورتی که شخصاً از این امور مطلع شوند، رأساً مراتب را به کانون اعلام و مطابق این ماده اقدام می‌کنند.

ماده ۳۹- در صورتی که نسبت به وکیلی به اتهام ارتکاب جرمی کیفرخواست صادر شود، دادستان عمومی و انقلاب مربوط باید رونوشت آن را به دادگاه انتظامی وکلا بفرستد؛ در صورتی که اتهام از مواردی باشد که در فرض اثبات، موجب محکومیت مؤثر کیفری باشد یا به نظر دادگاه انتظامی ادامه وکالت وکیل منافی با شئون وکالت باشد، دادگاه حکم تعلیق موقت او را صادر می‌نماید. حکم مزبور موقتاً قابل اجرا است و مفاد آن به حوزه قضایی که پروانه برای آن صادر شده است، ابلاغ می‌شود. در مورد محکومیت قطعی وکیل به ارتکاب جرائم موضوع ماده ۲۵ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ مطلقاً و در مورد سایر جرائم که به تشخیص دادگاه انتظامی وکلا ادامه وکالت منافی شئون وکالت است، محرومیت وکیل از شغل وکالت در مجله کانون آگهی و به حوزه قضایی مربوطه ابلاغ می‌شود.

تبصره- تصویر دستور جلب، قرارهای تأمین و دادنامه‌های علیه وکلا به کانون وکلا ارسال می‌شود. ب- شورای عالی هماهنگی امور وکلا:

ماده ۴۰- به منظور هماهنگی امور مربوط به وکلا، شورایی مرکب از اعضای زیر به نام «شورای عالی هماهنگی امور وکلا» در معاونت حقوقی قوه قضاییه تشکیل می‌شود.

۱- معاون حقوقی قوه قضاییه به نمایندگی از رئیس قوه قضاییه؛

۲- رئیس شعبه اول دادگاه عالی انتظامی قضات؛

۳- دادستان کل کشور؛

۴- وزیر دادگستری؛

۵- رئیس مرکز وکلا و کارشناسان و مشاوران خانواده قوه قضاییه؛

۶- رئیس کانون وکلای دادگستری مرکز؛

۷- رئیس اتحادیه کانون‌های وکلای دادگستری سراسر کشور؛

۸- سه نفر از روسای کانون‌های وکلای دادگستری به پیشنهاد معاون حقوقی و انتخاب رئیس قوه قضاییه؛

تبصره- شورا می‌تواند به تناسب موضوعات مطرح در جلسات از مسئولان کانون وکلای استان مربوط، مقامات قضایی یا اجرایی دعوت کند؛

ماده ۴۱- ریاست شورای عالی بر عهده معاون حقوقی قوه قضاییه است.

ماده ۴۲- دستورالعمل نحوه اداره و تشکیل جلسات، تعداد جلسات، دعوت از اعضا، ترتیب رأی‌گیری، ابلاغ مصوبات و سایر امور مربوط به اداره شورای عالی به تصویب اعضای شورا می‌رسد. ماده ۴۳- وظایف شورای عالی به شرح زیر است:

۱- هماهنگی در ترسیم خط‌مشی کلی در رابطه با موضوعات مرتبط با وکلای عضو کانون‌های وکلا و مرکز وکلا، کارشناسان و مشاوران خانواده قوه قضاییه و پیشنهاد به رئیس قوه قضاییه؛ ۲- آسیب‌شناسی و پیشنهاد اصلاح قوانین و مقررات مربوط به وکالت و اعلام مراتب به رئیس قوه قضاییه با رعایت ضوابط و الزامات قانونی؛

۳- بررسی گزارش‌های هیئت نظارت بر انتخابات کانون‌های وکلا و اعلام موارد تخلف در انتخابات به دادگاه عالی انتظامی قضات؛

۴- پیگیری و اعلام مراتب به مراجع قانونی ذی‌ربط در مواردی که کانون وکلا تصمیمات کمیسیون موضوع ماده ۱ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری را اجرا نمی‌کند؛

۵- حل‌وفصل اختلافات بین کانون‌های وکلا و مرکز امور وکلا و کارشناسان و مشاوران قوه قضاییه و کانون‌های وکلا با یکدیگر؛

۶- هماهنگی و پیگیری باهدف حسن تعامل کانون‌های وکلا و مرکز امور وکلا و کارشناسان و مشاوران قوه قضاییه و مراجع قضایی و ضابطان دادگستری؛

۷- اظهارنظر در خصوص موضوعات مرتبط با وکالت ارجاعی از سوی رئیس قوه قضاییه؛

۸- بررسی و اظهارنظر در موارد حدوث اختلاف ناشی از اتخاذ رویه‌های متفاوت و انسجام رویه در استان‌های مختلف و اعلام مراتب به رئیس قوه قضاییه؛

ماده ۴۴- شورای عالی می‌تواند جهت کارشناسی دقیق مسائل حوزه وظایف خود کارگروه‌های تخصصی متشکل از وکلا و حقوقدانان تشکیل دهد.

ماده ۴۵- به‌منظور پیگیری و اجرای تصمیمات شورای عالی، «اداره کل نظارت بر امور وکلا و کارشناسان و مترجمین رسمی» در معاونت حقوقی قوه قضاییه تشکیل می‌شود. مدیرکل این اداره، از میان قضات دارای پایه ده قضایی یا بالاتر به پیشنهاد معاون حقوقی و ابلاغ رئیس قوه قضاییه منصوب می‌شود و علاوه بر وظایف مقرر، دبیر شورای عالی است.

ماده ۴۶- معاون حقوقی قوه قضاییه مکلف است در صورت اطلاع از فقدان شرایط یا سلب شرایط قانونی مقرر برای هر یک از وکلای مشمول این آیین‌نامه یا وکلا و کارشناسان عضو مرکز وکلا و کارشناسان و مشاوران قوه قضاییه یا اعضای هیئت‌مدیره هر یک از این کانون‌ها، یا ارتکاب تخلف یا اعمال مجرمانه از سوی آنها، حسب

مورد گزارش امر را به رئیس کانون مربوط یا رئیس مرکز اعلام تا طبق قوانین و مقررات مورد رسیدگی قرار گیرد.

ماده ۴۷- در صورت احراز تخلف در برگزاری انتخابات کانون‌های وکلا، معاون حقوقی قوه قضاییه، مراتب را به نحو مستدل به دادگاه عالی انتظامی قضات اعلام می‌کند.

ماده ۴۸- کلیه کانون‌های وکلا و کارشناسان، مرکز امور وکلا، کارشناسان و مشاوران خانواده قوه قضاییه، و مراجع انتظامی و نظارتی وابسته به آن‌ها، دادستان‌ها، روسای دادگستری‌ها، قضات و روسای واحدهای ستادی و اداری قوه قضاییه موظف به همکاری با شورای عالی و اداره کل هستند.

پ- تشکیلات، هیئت مدیره و انتخابات کانون‌های وکلا:

ماده ۴۹- کانون وکلای دادگستری مؤسسه‌ای مستقل، غیر انتفاعی دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است که در مرکز استان تشکیل می‌شود. محدوده حوزه هر کانون به پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب رئیس قوه قضاییه مشخص خواهد شد. وظایف کانون وکلا به شرح زیر است:

۱- دادن پروانه وکالت به داوطلبانی که واجد شرایط قانونی باشند با رعایت قوانین و مقررات مربوط؛

۲- اداره امور راجع به وکالت دادگستری و نظارت بر اعمال وکلا؛

۳- رسیدگی به تخلفات و تعقیب انتظامی وکلای دادگستری به وسیله دادرسی و دادگاه انتظامی وکلا؛

۴- معاضدت قضایی؛

۵- فراهم آوردن وسایل پیشرفت علمی و عملی وکلا؛

تبصره- وزیر دادگستری موظف است حداکثر شش ماه از لازم‌الاجرا شدن این آیین‌نامه نسبت به بررسی وضعیت استان‌های فاقد کانون وکلا اقدام و با رعایت موازین قانونی، تشکیل کانون وکلا در این استان‌ها را به رئیس قوه قضاییه پیشنهاد نماید.

ماده ۵۰- کانون وکلا از قسمت‌های ذیل تشکیل می‌شود:

الف- هیئت عمومی؛

ب- هیئت مدیره؛

پ- دادرسی انتظامی وکلا؛

ت- دادگاه انتظامی وکلا.

ماده ۵۱- کانون وکلای هر محل به وسیله هیئت مدیره اداره خواهد شد. هیئت مدیره کانون وکلای مرکز از ۱۲ نفر عضو اصلی و شش نفر عضو علی البدل تشکیل می شود و در سایر کانون ها مرکب از پنج نفر عضو اصلی و سه نفر عضو علی البدل است.

ماده ۵۲- هیئت مدیره عهده دار امور مربوط به کانون است. رئیس هیئت مدیره علاوه بر وظایف مقرر در قوانین و این آیین نامه، سمت ریاست کانون را دارد و نماینده قانونی کانون در کلیه مراجع رسمی است. رئیس کانون کلیه اعمال اداری و حقوقی کانون را انجام خواهد داد.

ماده ۵۳- بقاء عضویت هیئت مدیره مشروط بر این است که محل اقامت وکیل منتخب در تمام مدت عضویت در مرکز همان استان باشد.

ماده ۵۴- هیئت عمومی کانون وکلا هر استان از وکلایی که در آن حوزه اشتغال به وکالت دارند تشکیل می شود و هر دو سال یک بار برای انتخاب اعضای هیئت مدیره تشکیل جلسه می دهد. وکلایی که واجد شرایط زیر باشند می توانند در انتخاب اعضاء هیئت مدیره کانون شرکت کنند:

۱- محکومیت انتظامی از درجه ۴ به بالا نداشته باشند.

۲- در حال تعلیق از وکالت نباشند.

ماده ۵۵- رئیس کانون نسبت به کلیه کارمندان اداری و دفتر کانون سمت مستقیم دارد و رئیس هیئت مدیره و مسئول بررسی شکایت و اختلافات وکلا و کارآموزان از یکدیگر است، اجرای تصمیمات هیئت مدیره به عهده اوست و همچنین می تواند تعقیب انتظامی وکیل متخلف را تقاضا کند.

ماده ۵۶- کلیه درآمدها و هزینه های هر کانون باید ثبت و ضبط شود و حساب درآمد و هزینه آن شفاف باشد.

ماده ۵۷- اعضای هیئت مدیره (اعم از اصلی و علی البدل) کانون وکلا از بین وکلای پایه یک هر حوزه که واجد شرایط زیر باشند، برای مدت دو سال انتخاب می شوند:

۱- اعتقاد و التزام عملی به احکام و مبانی دین مقدس اسلام؛

۲- اعتقاد و تعهد به نظام جمهوری اسلامی ایران، ولایت فقیه، قانون اساسی؛

۳- نداشتن پیشینه محکومیت مؤثر کیفری؛

۴- نداشتن سابقه عضویت و فعالیت در گروه های الحادی و فرق ضاله و معاند با اسلام و گروه هایی که مرامنامه آنها مبتنی بر نفی ادیان الهی است؛

۵- عدم وابستگی به رژیم منحوس پهلوی و تحکیم پایه های رژیم طاغوت؛

۶- عدم عضویت و هواداری از گروهک‌های غیرقانونی و معاند با جمهوری اسلامی ایران؛

۷- عدم عضویت در احزاب ممنوعه؛

۸- عدم اعتیاد به مواد مخدر و روان‌گردان و عدم مصرف مشروبات الکلی؛

۹- داشتن حداقل ۳۵ سال سن؛

۱۰- داشتن حداقل هشت سال سابقه وکالت یا چهار سال قضاوت به انضمام چهار سال وکالت مشروط بر آن‌که از طرف دادگاه انتظامی صلاحیت قضایی آن‌ها سلب نشده باشد؛

۱۱- عدم محکومیت انتظامی درجه ۴ و بالاتر؛

۱۲- عدم اشتها به فساد اخلاق (سوء شهرت)؛

۱۳- عدم ارتکاب اعمال خلاف حیثیت و شرافت و شئون شغل وکالت؛

ماده ۵۸- مرجع رسیدگی به صلاحیت نامزدهای عضویت در هیئت‌مدیره، دادگاه عالی انتظامی قضات است. مراجع ذیصلاح قانونی که از نامزدها، سوابق یا اطلاعاتی دارند در صورت استعلام موظف به ارسال پاسخ می‌باشند.

ماده ۵۹- دادگاه عالی انتظامی قضات مکلف است ظرف دو ماه پس از اعلام اسامی نامزدها از طرف هیئت نظارت، ضمن استعلام سوابق داوطلبان از مراجع ذی‌ربط از جمله وزارت اطلاعات، حفاظت و اطلاعات قوه قضائیه، اداره کل سجل کیفری و عفو بخشودگی، صلاحیت آنان را بررسی و اعلام نظر کند. رئیس قوه قضائیه می‌تواند یک یا چند شعبه از شعب دادگاه عالی انتظامی قضات را برای انجام این امر اختصاص دهد.

ماده ۶۰- در صورتی که پس از اعلام نظر شعبه دادگاه عالی انتظامی قضات مبنی بر رد یا قبول صلاحیت داوطلبان عضویت در هیئت‌مدیره کانون، اطلاعات، مدارک و یا مستندات جدیدی به دست آید که در تصمیم قبلی این دادگاه مؤثر باشد، دادگاه عالی انتظامی تا قبل از شروع برگزاری انتخابات می‌تواند بر اساس مدارک و مستندات جدیدالتحویل در مورد تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان اظهار نظر کند.

ماده ۶۱- هیئت‌مدیره هر کانون چهار ماه پیش از انقضای هر دوره از بین وکلایی که حق حضور در هیئت عمومی دارند و داوطلب عضویت در هیئت‌مدیره آن دوره نباشند، پنج نفر به‌عنوان عضو اصلی و دو نفر به‌عنوان عضو علی‌البدل به رأی مخفی از خارج هیئت‌مدیره انتخاب می‌کند که هیئت نظارت بر انتخابات را تشکیل می‌دهند. رئیس کانون، رییس هیئت نظارت بر انتخابات است. هر یک از اعضاء اصلی حاضر نشوند یا معذور از مداخله شوند عضو علی‌البدل به جای او دخالت خواهد کرد.

ماده ۶۲- هیئت نظارت بر انتخابات، حداکثر ظرف یک هفته پس از انتخاب شدن، تشکیل جلسه داده و اعلامیه ثبت نام از متقاضیان عضویت هیئت مدیره را منتشر می کند.

ماده ۶۳- صورت اسامی و مشخصات وکلایی که به موجب قانون حق انتخاب کردن و انتخاب شدن را دارند، ظرف یک هفته از تاریخ انتخاب هیئت نظارت از طرف کانون به هیئت مزبور داده می شود.

ماده ۶۴- داوطلبین عضویت در هیئت مدیره ظرف یک هفته پس از اعلام شخصاً در محل تعیین شده توسط هیئت نظارت بر انتخابات ثبت نام می نمایند.

ماده ۶۵- هیئت نظارت اسامی افراد واجد شرایط را که صلاحیت آنان مورد تأیید قرار گرفته است، به همراه زمان و مکان انتخابات تا دهم بهمن ماه در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار محلی آگهی و در پایگاه اینترنتی کانون اعلام می نماید. فاصله بین انتشار آگهی و روز جلسه نباید کمتر از بیست روز باشد. یک نسخه از آگهی برای وکلایی که حق انتخاب کردن دارند، ارسال می شود.

ماده ۶۶- اگر روز جلسه مصادف با تعطیلی شد روز بعد تشکیل می شود و احتیاج به دعوت مجدد نخواهد بود.

ماده ۶۷- در وقت مقرر، جلسه هیئت عمومی با حضور هر عده که حاضر شده باشند تشکیل و بدواً هیئت نظارت صندوق اخذ آرا را برای اطمینان از خالی بودن آن به حاضران ارائه داده آن را لاک و مهر می کند و سپس شروع به اخذ آرا می کند. هیچ گونه اظهار یا اقدام دیگری در جلسه هیئت عمومی جایز نیست و تبلیغ به موافقت یا مخالفت اشخاص به کلی ممنوع است.

تبصره- در صورت فراهم بودن امکانات فنی اخذ رأی به صورت الکترونیک مجاز است.

ماده ۶۸- انتخاب جمعی و مخفی است و باید رأی روی اوراقی که به مهر هیئت نظارت رسیده است و در آن به تعداد اعضای اصلی برای درج نام ها ردیف شماره دار در نظر گرفته شده است، نوشته شود و رأی دهنده پس از ارائه پروانه وکالت رأی خود را در صندوق آرا بیندازد و در صورت اسامی واجدین شرایط انتخاب کردن، مقابل اسم خود را امضاء نماید. با هر دفترچه وکالت تنها از صاحب آن و یک رأی اخذ می شود.

ماده ۶۹- حق رأی کسانی که تا پایان جلسه رأی گیری، رأی ندهند، ساقط است.

ماده ۷۰- پس از اتمام اخذ آرا اگر وقت کافی باشد شروع به قرائت آن می شود، در غیر این صورت هیئت نظارت صندوق را لاک و مهر کرده و روز بعد شروع به استخراج می کند و بر هر ورقه که قرائت شود مهر «قرائت شد» حک و برگه ضبط خواهد شد.

ماده ۷۱- آرای که دارای نشان یا امضاء باشد باطل است؛ اسامی مکرر حساب نمی شود و اسامی زائد بر عده ای که باید انتخاب شوند، قرائت نخواهد شد.

ماده ۷۲- آرا قرائت شده پس از اتمام آن در صندوق ضبط و از طرف هیئت نظارت لاک و مهر شده و تا انقضاء مدت شکایت یا حصول نتیجه شکایت محفوظ خواهد ماند تا در صورت احتیاج، مورد رسیدگی واقع شود و بعد ابطال خواهد شد.

ماده ۷۳- از واجدین شرایط انتخاب شدن، افراد دارای رأی بیشتر عضو اصلی و کسانی که بعد از اعضای اصلی بیش از سایرین دارای رأی باشند، عضو علی البدل خواهند بود.

ماده ۷۴- انتخاب اعضای هیئت مدیره هر کانون به طور متوالی برای بیش از دو دوره ممنوع است.

ماده ۷۵- مدت شکایت از جریان انتخابات تا سه روز بعد از اتمام قرائت آرا می باشد. شکایت به دبیرخانه کانون تسلیم می شود.

ماده ۷۶- مرجع رسیدگی به شکایات «هیئت نظارت بر انتخابات» است. هیئت مذکور مکلف است ظرف سه روز به شکایات رسیدگی و نظر خود را به معترض ابلاغ کند. در صورت وقوع تقلب در انتخابات در صورتی که قابل تدارک و جبران نباشد، انتخابات ابطال و تجدید می شود.

ماده ۷۷- کسی که بر تصمیم هیئت نظارت معترض است، می تواند به وسیله دفتر کانون به دادگاه عالی انتظامی قضات شکایت کند. مدت این شکایت سه روز از تاریخ ابلاغ تصمیم هیئت نظارت است و دادگاه مزبور حداکثر ظرف ۱۰ روز از تاریخ وصول شکایت، رسیدگی و رأی خواهد داد و رأی مزبور قطعی است.

ماده ۷۸- پس از اتمام انتخابات و تعیین نتیجه قطعی، رئیس هیئت نظارت اسامی منتخبان را اعلام و آنان را برای تشکیل هیئت مدیره قبل از تاریخ هفتم اسفندماه (به عنوان روز وکیل) دعوت می کند.

ماده ۷۹- رئیس هیئت نظارت هر کانون پس از اتمام انتخابات و تعیین نتیجه قطعی، گزارشی جامع از روند برگزاری انتخابات و دلایل ابطال یا پذیرش نتیجه انتخابات را به دبیرخانه شورای عالی ارسال می کند.

ماده ۸۰- در صورت ابطال انتخابات، تجدید آن بر طبق مقررات بالا خواهد بود. در این صورت تا تعیین هیئت مدیره جدید، هیئت مدیره سابق انجام وظیفه خواهد کرد.

ماده ۸۱- جلسه هیئت مدیره برای انتخاب رئیس به ریاست مسن ترین اعضای اصلی حاضر هیئت مدیره تشکیل می شود و دو نفر از جوان ترین اعضای اصلی موقت سمت منشی گری خواهند داشت.

ماده ۸۲- انتخاب هیئت رئیسه کانون از بین اعضای اصلی به طور فردی و مخفی و به اکثریت نسبی به عمل می آید.

ماده ۸۳- منتخبان از میان خود سمت رئیس و نواب رئیس و منشی‌ها و بازرسان را با لحاظ شرایط ماده ۴ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری تعیین می‌کنند. انتخاب بازرسان و منشیان هیئت‌مدیره پس از انتخاب رئیس و نواب رئیس به عمل خواهد آمد.

ماده ۸۴- هیئت‌مدیره کانون وکلا مرکز، از میان خود یک نفر رئیس و دو نفر نایب رئیس و دو منشی و دو بازرس به رأی مخفی برای مدت یک سال انتخاب می‌نماید و در سایر حوزه‌ها هیئت‌مدیره مرکب از یک رئیس و یک نایب رئیس و یک منشی و یک بازرس خواهد بود.

ماده ۸۵- اداره جلسات هیئت‌مدیره در غیبت رئیس با یکی از نواب رئیس است؛ تقسیم وظایف بین اعضاء هیئت‌رئیس به موجب آئین‌نامه داخلی کانون تعیین خواهد شد.

ماده ۸۶- در صورتی که یکی از اعضای اصلی هیئت‌مدیره بدون عذر موجه از حضور در سه جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب غیبت کند، یکی از اعضای علی‌البدل که رأی او بیشتر است جایگزین او خواهد شد. تشخیص موجه بودن عذر غیبت بر عهده اکثریت نسبی سایر اعضای هیئت‌مدیره است.

ماده ۸۷- رئیس کانون باید در تهران لااقل دارای هشت رأی و در سایر کانون‌ها دارای چهار رأی باشد.

ماده ۸۸- دعوت هیئت‌مدیره و هیئت عمومی وکلا به عهده رئیس کانون است.

ت- وظایف، اختیارات وکلا:

ماده ۸۹- اهم وظایف وکلا به شرح زیر است:

۱- اهتمام به صلح و سازش پیش از طرح دعوا در مرجع قضایی و در تمام مراحل رسیدگی؛

۲- مشاوره حقوقی، از جمله در انعقاد قراردادها، عقود و ایقاعات؛

۳- داور و میانجی‌گری در خارج از دادگستری با رعایت مقررات قانونی؛

۴- تنظیم لوایح و دادخواست و شکوائیه؛

۵- همکاری و همراهی با موکل یا به نمایندگی موکل در نزد مراجع قضایی و دولتی؛

۶- انعقاد قرارداد خصوصی در خصوص اخذ حق الوکاله یا انعقاد قرارداد برابر تعرفه؛

۷- پیگیری امور موکل و حضور در انجام تحقیقات و دادرسی بر اساس ضوابط قانونی؛

۸- ارائه رسید در مقابل وجوه و اسناد دریافتی از موکل؛

ماده ۹۰- وکلا از هرگونه اقدام به منظور اطاله رسیدگی از قبیل طرح ایرادات دادرسی یا اقدام برای ارجاع پرونده به شعبی خاص و تقدیم دادخواست ناقص از لحاظ هزینه‌های قانونی، ممنوع هستند.

ماده ۹۱- وکلا باید نسبت به احقاق حق و جلوگیری از ظلم اهتمام کنند. لذا در مواردی که شائبه تضییع حق وجود دارد، مکلفند موکلین را به رفع ظلم ارشاد نمایند.

ماده ۹۲- تشویق موکل به طرح شکایت در مراجع نظارتی به منظور ارباب قاضی رسیدگی کننده از سوی وکلا ممنوع است. این امر مانع از آن نیست که مراتب تظلم توسط وکیل جهت انعکاس به مراجع قانونی، به مقام مافوق قاضی رسیدگی کننده گزارش شود.

ماده ۹۳- پوشش و لباس وکلا در محیط دادگاه‌ها و محل کار (دفتر) باید مناسب شأن ایشان و منزلت حرفه‌ای وکالت باشد. بانوان وکیل ملزم به حفظ عفاف و حجاب کامل اسلامی و رعایت سادگی و متانت در محیط دادگستری‌ها، مراجع قضایی، زندان‌ها، دفتر کار و در حین ملاقات با موکلین هستند. محاکم مکلفند در مورد وکلایی که رعایت شئون وکالت و ضوابط اسلامی و پوشش مناسب را نمی‌کنند، مراتب را به کانون اعلام کنند و کانون موظف به رسیدگی طبق مقررات این آیین‌نامه است.

ماده ۹۴- وکلا ضامن امنیت اخلاقی دفتر کار خود بوده و نسبت به رعایت موازین شرعی و پوشش مناسب و رعایت عفاف و تقوی در دفتر کار مسئول هستند.

ماده ۹۵- وکلا موظفند در محل مناسبی در حوزه مندرج در پروانه خود، دارای دفتر باشند و ساعات معینی را برای مراجعات مردم اختصاص دهند.

ماده ۹۶- وکیل در برابر اشخاص ثالث، مقامات قضایی و همکاران خود دارای مسئولیت قانونی است و در صورت تخلف از قوانین و مقررات باید از عهده خسارت وارده برآید و نسبت به رعایت این اصول دقت کافی کند:

۱- حمایت از مظلوم و مساعدت در احقاق حقوق عامه و معاضدت به افراد بی‌بضاعت؛

۲- رعایت نظم و انضباط شغلی، ایجاد بایگانی منظم و عمل به مقررات و اخلاق حرفه‌ای؛

۳- اطلاع کافی و به‌روز و عمل به مقررات و قوانین؛

۴- پرداخت مالیات‌های حرفه‌ای و سایر وجوهی که مطابق قوانین و مقررات موظف به پرداخت آن است؛

۵- رعایت احترام، ادب و متانت در برابر همکاران و قضات؛

۶- صداقت در رفتار و گفتار و عدم استفاده از حیل و نیرنگ در پیشبرد امور وکالت؛

ماده ۹۷- وکیل باید حسابرسی دقیق داشته باشد و نحوه دریافت و هزینه‌های خود را مشخص کند و در صورت درخواست موکل، حساب خود را به تدریج به موکل اطلاع دهد.

ماده ۹۸- وکیل در صورتی که صرفاً موکلی را به همکار خویش معرفی کند، نمی‌تواند از موکل تحت هر عنوان وجهی دریافت کند.

ماده ۹۹- از وکلایی که حق وکالت در توکیل دارند، عذر عدم حضور در جلسه مقرر با توسل به وکالت در توکیل، پذیرفته نمی‌شود. هرگاه وکیلی که وکالت در توکیل دارد، در یک ساعت در دو محکمه دعوت شده باشد، باید به یکی از دو مرجع قضایی که نسبت به دعوی مطروح در آنجا وکالت در توکیل دارد وکیل بفرستد و در دیگری خود حاضر شود.

ماده ۱۰۰- وکلا در خصوص تقدم حضور در محاکمات کیفری بر حقوقی و محاکمات جزایی نسبت به یکدیگر، موظف به رعایت ماده ۲۸ قانون وکالت اصلاحی مصوب ۱۳۴۶ هستند.

ماده ۱۰۱- وکلای دادگستری نمی‌توانند به شغل دیگری که منافای باحیثیت و شئون وکالت است، اشتغال ورزند.

ماده ۱۰۲- وکیل باید اسراری که به واسطه وکالت از طرف موکل مطلع شده و همچنین اسرار مربوطه به حیثیت و شرافت و اعتبارات موکل را حفظ نماید.

ماده ۱۰۳- وکلا باید وکالت معاضدت و تسخیری حقوقی و جزائی را که در حدود قوانین و مقررات به آنها ارجاع می‌شود، قبول نمایند.

ماده ۱۰۴- وکلا باید با موکل خود قرارداد حق‌الوکاله تنظیم و مبادله کنند و نسخه‌ای از وکالت‌نامه را به مرجع قضایی تسلیم کنند.

ماده ۱۰۵- در اجرای ماده ۱۰۳ قانون مالیات‌های مستقیم و مقررات مواد ۵۳ و ۵۴ و ۵۹ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی، وکلای دادگستری موظفند وکالت‌نامه خود را پس از الصاق و ابطال تمبر مالیاتی به میزان مقرر در قانون، پیوست دادخواست به دادگاه تقدیم نمایند. در صورت عدم انجام این امر، دادخواست توسط دفتر دادگاه پذیرفته می‌شود؛ لیکن برای به جریان انداختن آن مدیر دفتر، نقایص دادخواست را به خواهان اطلاع می‌دهد و طبق قانون رفتار خواهد کرد. در مورد سایر دعاوی نیز وکلا موظفند مالیات‌های قانونی را بر اساس شرایط و مبالغ مندرج در قوانین و مقررات مربوط پرداخت کنند.

ماده ۱۰۶- در اجرای بندهای «ز» و «ش» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و مواد ۱۰۳ و ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم وکلای دادگستری مکلفاند در چارچوب آیین‌نامه تبصره ۲ ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های

مستقیم و الحاقات بعد از پایانه فروشگاهی استفاده کنند. همچنین، وکلای دادگستری موظفاند از زمان راه‌اندازی سامانه قرارداد الکترونیک، قراردادهای مالی خود با موکل را در این سامانه ثبت و تنظیم نمایند. شناسه یکتای صادرشده برای هر قرارداد توسط سامانه قرارداد الکترونیک، مبنای شناسایی وکیل در سامانه خدمات قضایی به‌منظور استخراج اطلاعات مالی مندرج در قرارداد و ابطال تمبر مالیاتی خواهد بود.

ماده ۱۰۷- دریافت هر وجه یا مالی از موکل یا گرفتن سند رسمی یا غیررسمی از او، علاوه بر میزان موردتوافق به عنوان حق‌الوکاله و افزون بر هزینه‌های دادرسی و هزینه‌های سفر و سایر هزینه‌های متعارف مربوط به رسیدگی، تحت هر اسم و هر عنوان از قبیل وجه التزام و تضمین و مانند آن ممنوع است.

ماده ۱۰۸- وکلا نمی‌توانند نسبت به موضوعی که قبلاً به واسطه سمت قضایی یا حکمیت در آن اظهار عقیده کتبی کرده‌اند، قبول وکالت نمایند.

ماده ۱۰۹- در صورتی که خیانت وکیل نسبت به موکل ثابت شود، از قبیل آنکه وکیل با طرف موکل تبانی کرده و در اثر این تبانی حق موکل را تضییع سازد، به محرومیت دائمی از شغل وکالت محروم خواهد شد و موکل می‌تواند خسارات وارده بر خود را از او مطالبه کند.

ماده ۱۱۰- وکلا مکلفند در مکاتبات، مصاحبه با رسانه‌ها، اظهارنظر یا فعالیت در فضای مجازی حیثیت و شرافت شغل وکالت را مراعات و از اظهارات و اقدامات خلاف شرع یا قانون یا اظهارنظر علیه نظام جمهوری اسلامی و نهادهای قانونی کشور پرهیز کنند.

ماده ۱۱۱- وکلا باید دارای دفتر منظم باشند و مراسلات و مکاتباتی که راجع به امر وکالت است، ثبت و ضبط نمایند.

ماده ۱۱۲- وکلا باید پس از ابلاغ حکم یا قرار و یا اخطاری که مستلزم انجام امر یا پرداخت هزینه‌ای از طرف موکل است، در اسرع وقت به موکل یا متصدی امور او به هر نحو ممکن، اطلاع دهند به‌نحوی که حقی از موکل تضییع نگردد.

ماده ۱۱۳- وکلا باید اثر قانونی عدم پیشرفت دعوی موکل را در امری که نسبت به آن قبول وکالت می‌کنند، اعم از حقوقی و جزائی مخصوصاً در اقامه دعوی جزایی و دعاوی جعل و اعسار قبل از تنظیم قرارداد حق‌الوکاله به موکل خاطر نشان سازند.

ماده ۱۱۴- در صورتی که وکیل دادگستری یا زوجه او با دادرسی یا دادستان یا دادیار یا بازپرس قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم از طبقه دوم داشته باشد، مستقیماً یا باواسطه از قبول وکالت در آن دادگاه یا نزد آن دادستان یا دادیار یا بازپرس ممنوع است.

ماده ۱۱۵- وکلا حق ندارند به وسیله اوراق چاپی یا تابلو یا مسائل دیگر، درجه، میزان تحصیلات و تخصص خود را بالاتر از آنچه دارند، معرفی کنند یا از عناوین غیر واقعی استفاده نمایند. استفاده از شیوه های تبلیغاتی موهن و خلاف شئون وکالت است.

ماده ۱۱۶- وکلا حق ندارند با توسل به وسایل فریبنده، تحصیل وکالت نمایند و با وعده های غیر واقعی از قبیل تضمین نتیجه رسیدگی، موکل را به انعقاد قرارداد، اغوا نمایند یا با این عناوین تبلیغ کنند.

ماده ۱۱۷- وکلا باید در برنامه های آموزشی و علمی که به منظور ارتقای توان علمی و مهارت آنان از سوی کانون های وکلا به صورت دوره ای برگزار می شود، شرکت نمایند. دستورالعمل نحوه برگزاری آموزش ضمن خدمت وکلا توسط کانون های وکلا تنظیم می گردد.

تبصره- برگزاری دوره های آموزشی مشترک به منظور ارتقای مهارت و توان علمی وکلا با مشارکت کانون های وکلا و معاونت منابع انسانی قوه قضاییه و دادگستری های استان ها بلامانع است.

ث- تشویق و ارتقاء وکلا:

ماده ۱۱۸- وکلا با شرایط ذیل مورد تشویق قرار می گیرند:

۱- اهتمام به تنظیم صورت جلسه اصلاحی و ایجاد صلح و سازش که موجب معرفی از طریق مجله و پایگاه اینترنتی کانون می شود.

۲- اهتمام به احقاق حق برای موکلین معاضدتی و تسخیری که در این صورت از تخفیف مجازات های انتظامی به میزان یک درجه تا دو درجه برخوردار خواهد شد.

۳- ارتقاء سطح علمی دانشگاهی، تألیف و ترجمه آثار حقوقی و تدوین مقالات معتبر علمی که موجب معرفی از طریق مجله و پایگاه اینترنتی کانون می شود.

۴- انجام وکالت با نرخ ارزان و جلب رضایت مردم، موجب معرفی از طریق مجله و پایگاه اینترنتی کانون می شود.

۵- همکاری مؤثر و مفید و مجانی با تشکلهای صنفی مرتبط و مؤسسات خیریه موجب معرفی از طریق مجله و پایگاه اینترنتی کانون می شود.

۶- رعایت اصول فعالیت حرفه ای و شرافت و رازداری و کمک و مساعدت در احقاق حق که با تشخیص مرجع قضایی و معرفی به کانون که موجب معرفی از طریق مجله و پایگاه اینترنتی کانون و درج در پرونده می شود.

ماده ۱۱۹- وجود یک یا چند جهت از جهات تشویق موجب اولویت انتقال به شهر یا استان دارای سطح بالاتر در صورت تقاضای انتقال خواهد شد.

ماده ۱۲۰- اتخاذ تصمیم به منظور تشویق وکلای دادگستری پس از احراز شرایط تشویق بر عهده هیئت مدیره کانون است.

ماده ۱۲۱- از آنجا که وفق تبصره ۳ ماده واحد مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص انتخاب وکیل توسط اصحاب دعوی مصوب ۱۳۷۰، وکیل در موضع دفاع از احترام و تأمینات شاغلین شغل قضا برخوردار است، کلیه کارکنان اداری و مقامات قضایی و ضابطان موظفند در برخورد با وکلای دادگستری ضمن حفظ کرامت آن‌ها بر مبنای اخلاق اسلامی، موازین شرعی و قانونی و حقوق شهروندی رفتار کنند.

ماده ۱۲۲- هر کس نسبت به وکیل دادگستری در حین انجام وظیفه وکالتی یا به سبب آن توهین کند، به موجب ماده ۲۰ لایحه قانونی قابل تعقیب خواهد بود.

ماده ۱۲۳- وکلایی که تقاضای ترفیع می‌کنند، باید علاوه بر شرایط مقرر قانونی، گواهی حسن انجام وظیفه وکالتی به ترتیبی که ذیل درج می‌شود، اخذ کنند:

در نقاطی که در محل اقامت وکیل دادگاه بخش یا دادگستری شهرستان تشکیل گردیده گواهی مزبور باید به تصدیق رئیس حوزه قضایی و دادستان شهرستان برسد و در صورتی که اقامتگاه وکیل در مرکز استان باشد، گواهی مزبور باید علاوه بر تصدیقات مذکور به گواهی رئیس کل دادگستری استان و دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان برسد.

تبصره ۱- مقامات قضایی فوق در صورت احتیاج پس از استعلام از مراجع قضایی تابعه، مبادرت به صدور گواهی می‌نمایند.

ماده ۱۲۴- با احراز شرایط ذیل، وکیل می‌تواند به درجه بالاتر وکالت نائل شود:

۱- اشتغال به وکالت دست کم به مدت سه سال در درجه دوم؛

۲- حسن انجام وظیفه در دادگاه‌های مربوطه و حسن انجام معاضدت‌هایی که به او ارجاع شده است؛

۳- پیشرفت علمی و عملی که از طریق اختبار باید احراز شود؛

۴- رعایت ضوابط مربوطه به امر وکالت طبق قوانین و مقررات؛

تبصره- مدت انتظار برای ترفیع نسبت به کسانی که به تنزل پایه محکوم شده‌اند، سه سال از تاریخ حکم قطعی خواهد بود.

ماده ۱۲۵- تقاضای ترفیع باید بعد از انقضاء مواعد مقرر در ماده قبل به دفتر کانون داده شود و گواهینامه حسن انجام وظیفه در مراجع قضایی حسب مورد از رئیس حوزه‌های قضایی بخش، رییس دادگستری شهرستان،

دادستان شهرستان و مرکز استان و رئیس کل دادگستری استان و گواهی حسن انجام کارهای معاضدت قضایی یا عدم ارجاع امر معاضدت قضایی از شعبه معاضدت قضایی و گواهی رعایت آئین نامه ها از دادسرای انتظامی وکلا باید ضمیمه تقاضا باشد.

ماده ۱۲۶- تقاضاهایی ترفیع که تا آخر فروردین همراه واصل شده باشد، از طرف دفتر به نظر رئیس کانون می رسد و برای رسیدگی به کمیسیون ترفیع ارجاع خواهد شد و تقاضاهایی که بدون رعایت شرایط مزبور باشد، بلا اثر می ماند.

ماده ۱۲۷- کمیسیون ترفیع در اردیبهشت ماه هر سال از متقاضیان ترفیع که دارای دانشنامه کارشناسی ارشد یا بالاتر هستند، اختبار عملی و از غیر ایشان اختبار علمی و عملی به عمل آورده و با توجه به سایر شرایط نظر خود را بر قبول یا رد تقاضای ترفیع اظهار می دارد. کمیسیون ترفیع موظف به استعلام سوابق مربوط به حسن انجام وظیفه در مراجع قضایی و حسن انجام وظایف معاضدت از مقامات قضایی فوق است.

ماده ۱۲۸- رد تقاضای ترفیع در ظرف ده روز پس از ابلاغ، قابل تجدیدنظر در هیئت مدیره است.

ماده ۱۲۹- اعضای کمیسیون ترفیع باید دارای شرایط عضویت در کمیسیون کارآموزی داشته باشند.

ج- تخلفات و مجازات ها و مرجع انتظامی:

ماده ۱۳۰- دادسرای انتظامی وکلا مرجع رسیدگی به تخلفات وکلا و تعقیب آنان است و از دادستان و تعداد لازم دادیار که از طرف هیئت مدیره کانون برای مدت دو سال به رأی مخفی انتخاب می شوند، تشکیل می گردد.

ماده ۱۳۱- دادستان انتظامی وکلا یا معاون وی یا هر یک از دادیاران انتظامی، پس از رسیدگی به تخلفات و شکایات در صورتی که عقیده بر تخلف داشته باشند، کیفرخواست صادر می کنند و در غیر این صورت قرار منع تعقیب صادر می کنند. در صورتی که بین دادستان و معاون او یا دادیار انتظامی که متصدی تحقیقات بوده در تعقیب و تطبیق موضوع با قانون یا آیین نامه، اختلاف حاصل شود، نظر دادستان متبع است.

تبصره- در مورد ماده ۱۵ لایحه استقلال و همچنین در مورد تقاضا از طرف رئیس کانون یا هیئت مدیره در صورتی که دادستان مخالف با تعقیب باشد، صدور کیفرخواست لازم نیست و پرونده جهت رسیدگی به دادگاه انتظامی ارجاع می شود.

ماده ۱۳۲- قرار منع تعقیب از طرف شاکی و رئیس کانون با رعایت مقررات مربوط به ابلاغ اوراق قضایی ظرف ده روز پس از ابلاغ قابل شکایت در دادگاه های انتظامی وکلا خواهد بود. در صورتی که دادگاه انتظامی وکلا قرار منع تعقیب را صحیح نداند، به موضوع رسیدگی و حکم مقتضی صادر می نماید.

ماده ۱۳۳- دادستان دادگاه انتظامی باید در مرکز، حداقل دارای چهل سال سن و پانزده سال سابقه وکالت و معاون اول او دارای سی و پنج سال سن و دوازده سال سابقه وکالت و سایر معاونان دارای سی سال سن و هشت سال سابقه وکالت باشند و در خارج مرکز دادستان لااقل باید دارای سی و پنج سال سن و پنج سال سابقه وکالت و معاونین دارای سی سال سن و پنج سال سابقه وکالت بوده و هیچ یک محکومیت انتظامی از درجه سه به بالا و سوء شهرت نداشته باشند و از بین معاونین خارج از مرکز، کسی که سابقه وکالتش بیشتر است سمت معاونت اول خواهد داشت. دادستان انتظامی و معاونان وی از میان وکلای درجه یک انتخاب می شوند.

ماده ۱۳۴- رسیدگی به تخلفات وکلا به عهده دادگاه انتظامی وکلا است. دادگاه مزبور از ۳ نفر وکیل درجه یک که به انتخاب هیئت مدیره کانون برای مدت دو سال تعیین می گردد، تشکیل می شود و برای مدت مزبور هیئت مدیره دو نفر عضو علی البدل از بین وکلای درجه یک انتخاب می کند که در مورد غیبت یا معذوریت اعضاء اصلی در دادگاه انتظامی شرکت نمایند.

ماده ۱۳۵- دادرسان دادگاه انتظامی باید دارای شرایط عضویت هیئت مدیره بوده و محکومیت انتظامی از درجه ۳ به بالا نداشته باشند.

ماده ۱۳۶- دادگاه انتظامی ممکن است دارای شعب متعدد باشد. در این صورت، پرونده ها برای رسیدگی از طرف رئیس کانون به هر یک از دادگاه ها ارجاع می شود.

ماده ۱۳۷- انتخاب دادستان و معاونین و دادرسان و دادیاران از طرف هیئت مدیره بارأی مخفی و به اکثریت دوسوم اعضاء حاضر در جلسه به عمل می آید.

ماده ۱۳۸- از بین دادرسان اصلی کسی که سابقه وکالت او زیاده تر است سمت ریاست دادگاه را دارد و اگر سابقه وکالت معلوم نباشد، مسن ترین دادرس اصلی سمت ریاست خواهد داشت و در صورت تساوی سن یا سابقه دادرسان بارأی مخفی یا قرعه از بین خود رئیس دادگاه را تعیین می نمایند.

ماده ۱۳۹- موارد رد و امتناع دادستان و معاونان ایشان و دادیاران و دادرسان همان است که در قانون آئین دادرسی مدنی برای دادرسان مقرر است. به علاوه، در موردی که متصدی تحقیقات در دادرسا یا دادرس دادگاه انتظامی، وکیل شاکی یا مشتکی عنه باشد یا شریک وکیل یکی از طرفین در دفتر یا امور وکالتی یا غیر وکالتی باشد، باید از رسیدگی امتناع نمایند.

ماده ۱۴۰- در صورتی که متصدی تحقیقات ممنوع از رسیدگی باشد، رسیدگی به دادیار یا معاون دیگر ارجاع می شود و اگر دادستان ممنوع از رسیدگی باشد، معاون اول مستقلاً در آن مورد وظیفه دادستان را انجام می دهد و اگر معاون اول هم ممنوع باشد، یکی از نواب رئیس وظیفه دادستان را انجام خواهد داد.

ماده ۱۴۱- در مورد غیبت یا ممنوع بودن دادرسی اصلی، دادرسی علی‌البدل رسیدگی می‌نماید و اگر عده کافی برای رسیدگی نباشد، از دادرسان شعبه دیگر تکمیل می‌شود و در صورت فقدان شعبه دیگر، هیئت‌مدیره به جای اشخاص غائب و ممنوع، از بین اشخاص واجد شرایط اشخاص دیگری را به عنوان عضویت علی‌البدل جهت رسیدگی تعیین می‌کند.

ماده ۱۴۲- شکایت از تخلفات و اخلاق و رفتار و کلاً ممکن است کتبی باشد یا شفاهی؛ شکایت کتبی در دفتر کانون ثبت و رسید داده می‌شود و نزد دادستان فرستاده خواهد شد و شکایت شفاهی در صورت مجلس درج و به امضای شاکی می‌رسد. دادستان شخصاً یا به وسیله یکی از معاونان یا دادیاران نسبت به شکایات رسیدگی و اظهار عقیده می‌نماید.

ماده ۱۴۳- به هر طریقی تخلف یا سوء اخلاق و رفتار وکیل به اطلاع رئیس کانون برسد و آن را قابل توجه تشخیص دهد، به دادسرا ارجاع می‌کند و دادسرا باید به موضوع رسیدگی و اظهار عقیده کند.

ماده ۱۴۴- در صورتی که دادستان، حضور مشتکی عنه را برای ادای توضیحات و کشف حقیقت لازم بداند و او را احضار نماید و بدون عذر موجه حاضر نشود، بر اساس محتویات پرونده اتخاذ تصمیم می‌کند.

تبصره- عذر موجه همان است که در قانون آئین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی مقرر است و باید کتباً به ضمیمه دلیل آن در مهلت تعیین شده برای رسیدگی به متصدی تحقیقات داده شود.

ماده ۱۴۵- پس از وصول کیفرخواست به دادگاه یا تقاضای رسیدگی از طرف اشخاصی که حق تقاضا دارند و آماده بودن موضوع برای رسیدگی، تصویر کیفرخواست یا تقاضا به وسیله مأمور کانون یا مأمور دادگستری یا پست سفارشی یا با استفاده از لوازم ابلاغ الکترونیکی به شخص مورد تعقیب ابلاغ می‌شود. اشخاص مقیم ایران ظرف مدت ۲۰ روز و افراد مقیم خارج از کشور، ظرف مدت دو ماه فرصت دارند تا پاسخ خود را ارسال کنند.

ماده ۱۴۶- پس از رسیدن جواب یا انقضای مهلت، وقت رسیدگی به اطلاع دادستان می‌رسد و در وقت مزبور دادگاه رسیدگی کرده حکم صادر می‌کند. اگر دادگاه توضیحی از دادستان بخواهد در جلسه رسیدگی استماع می‌شود و اگر توضیحی از شخص مورد تعقیب لازم باشد، صریحاً در صورت مجلس ذکر و ضمن تعیین وقت رسیدگی به او اخطار می‌شود که در موقع معین حاضر شود، شفاهاً توضیح دهد یا توضیحات خود را کتباً به دادگاه بفرستد. چنانچه پاسخ مشتکی عنه به موقع نرسد و شخصاً هم حاضر نشده باشد، دادگاه رسیدگی می‌کند و حکم صادر می‌نماید.

ماده ۱۴۷- دادگاه باید نسبت به موضوعاتی که به آن ارجاع می‌شود رسیدگی کند و رأی بدهد و در صورت ثبوت تخلف می‌تواند مجازات شدیدتر از مورد تقاضا تعیین کند. دادگاه در مورد تقاضای تعلیق، باید خارج از نوبت رسیدگی و رأی صادر کند و در موردی که موضوع متضمن جنبه کیفری باشد و یا تفکیک آن از جنبه

انتظامی ممکن نباشد، باید رسیدگی انتظامی را تا زمان رسیدگی به جنبه کیفری متوقف نماید. در صورتی که جنبه کیفری قضیه، جرم عمومی باشد، دادگاه موظف است مراتب را جهت تعقیب قضیه به مقام قضایی صالح اعلام نماید.

ماده ۱۴۸- مجازات‌های درجه ۱ و ۲ و ۳ نسبت به وکیل مورد تعقیب قطعی است. ولی شاکی خصوصی که تعقیب به موجب شکایت او به عمل آمده است از کلیه آراء صادره و همچنین دادستان انتظامی وکلا و رئیس کانون از حکم براءت و از مجازات‌های درجه ۴ به بالا می‌توانند ظرف مدت ده روز پس از ابلاغ با رعایت مسافت طبق قانون آیین دادرسی مدنی تقاضای تجدیدنظر نماید. مرجع تجدیدنظر دادگاه عالی انتظامی قضات بوده و رأی دادگاه مزبور قطعی است.

ماده ۱۴۹- وکلا مکلفند محل سکونت خود را به‌طور صریح و روشن به کانون اطلاع دهند به‌نحوی که مأمور کانون یا دادگستری یا پست بتواند هرگونه اوراقی را در آن محل به ایشان ابلاغ کنند و در صورت تغییر محل باید محل جدید را ظرف ده روز کتباً به کانون اطلاع دهند.

ماده ۱۵۰- کلیه اوراقی که از کانون و دادسرا و دادگاه به‌وسیله پست سفارشی با ابلاغ الکترونیک در سراسر کشور به نشانی اعلام‌شده از سوی وکیل به کانون، فرستاده می‌شود، برابر مقررات قانون آیین دادرسی مدنی و یا ضوابط مربوط به ابلاغ الکترونیک ابلاغ می‌شود؛ در موارد ابلاغ از طریق پست، چنانچه ثابت شود که اوراق به مقصد نرسیده است، ابلاغ تجدید می‌شود. در مواردی که مخاطب از گرفتن اوراق از مأمور کانون یا دادگستری یا پست و رؤیت آن‌ها امتناع کند، اوراق، ابلاغ‌شده محسوب خواهد شد.

ماده ۱۵۱- کانون‌های وکلا می‌توانند با استفاده از امکانات و زیرساخت‌های مرکز آمار و انفورماتیک قوه قضاییه نسبت به ایجاد سامانه ابلاغ الکترونیک و سایر تسهیلات مشابه جهت ابلاغ اوقات و اوراق به وکلای دادگستری اقدام کنند. مرکز آمار و انفورماتیک قوه قضاییه با رعایت ضوابط و مقررات موظف به همکاری جهت بهره‌برداری کانون‌های وکلا از امکانات و تسهیلات مذکور است.

ماده ۱۵۲- تمام مراجع قضایی و سازمان‌های تابعه قوه قضاییه مکلفند پاسخ استعلامات و مکاتبات کانون‌های وکلا و دادسرا و دادگاه‌های کانون را مطابق مقررات تهیه و ارسال نمایند.

ماده ۱۵۳- در صورتی که رییس حوزه قضایی یا دادستان شهرستان و یا رئیس کل دادگستری استان یا دادستان شهرستان مرکز استان، تخلفی از وکیل مشاهده کنند که قابل تعقیب باشد، مراتب را کتباً باید به دادسرای انتظامی وکلا اطلاع دهند. در صورتی که دادسرای مزبور پس از تحقیق و استماع دفاعیات مشتکی‌عنه، موضوع را قابل تعقیب تشخیص دهد پرونده را با صدور کیفرخواست به دادگاه انتظامی وکلا ارجاع می‌کند و در غیر این صورت، نظر خود را با ذکر دلیل به دادستان شهرستان مرکز استان اطلاع می‌دهد و اگر دادستان شهرستان مرکز

استان به نظر دادسرای انتظامی وکلا تسلیم نشد، رأساً از دادگاه انتظامی وکلا رسیدگی به موضوع را تقاضا می‌نماید.

ماده ۱۵۴- هریک از قضات در راستای وظایف قانونی خود، چنانچه تخلفی از وکیل مشاهده نمایند، مراتب را حسب مورد به دادستان یا رئیس حوزه قضایی یا رئیس کل دادگستری استان اعلام می‌کنند تا به شرح ماده فوق عمل شود.

ماده ۱۵۵- دادستان‌ها یا رؤسای حوزه‌های قضایی موظفند رونوشتی از گزارش خود را در خصوص اعلام تخلف وکیل، از طریق رئیس کل دادگستری استان برای اداره کل ارسال کنند و تا حصول نتیجه درخواست تعقیب وکیل مذکور، به طور مستمر پیگیری کنند.

ماده ۱۵۶- اختیار رئیس قوه قضاییه به شرح مندرج در مواد ۱۶ و ۱۸ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری، با لحاظ قانون وظایف و اختیارات رئیس قوه قضاییه، به معاون حقوقی قوه قضاییه تفویض می‌گردد. این امر مانع از اعلام تخلف و پیشنهاد تعلیق وکیل رأساً توسط رئیس قوه قضاییه نیست. در کلیه موارد موضوع این ماده، دادگاه انتظامی کانون و دادگاه عالی انتظامی قضات، موظف به رسیدگی خارج از نوبت هستند.

ماده ۱۵۷- در صورتی که رییس قوه قضاییه یا معاون حقوقی قوه قضاییه به نمایندگی از وی یا رئیس هیئت‌مدیره کانون وکلا به جهتی از جهات از جمله سلب شرایط مقرر در ماده ۲ قانون اخذ کیفیت پروانه وکالت دادگستری یا ارتکاب تخلف، اشتغال وکیل مورد تعقیب را به وکالت به مصلحت نداند، از دادگاه انتظامی وکلا تعلیق وکیل و صدور حکم بر ابطال پروانه وکالت را می‌خواهد. دادگاه موظف است در جلسه خارج از نوبت به این درخواست رسیدگی کند و در صورتی که رأی بر تعلیق صادر شود این رأی قابل اجرا خواهد بود. وکیل معلق حق تجدیدنظرخواهی دارد. رأی عدم تعلیق از سوی رئیس قوه قضاییه یا معاون حقوقی قوه قضاییه به نمایندگی از وی یا رئیس کانون، قابل اعتراض در دادگاه عالی انتظامی قضات است. دادگاه عالی انتظامی قضات به کلیه این درخواست‌ها خارج از نوبت رسیدگی نموده و رأی دادگاه مزبور قطعی است. تصمیم‌گیری در خصوص اعضای هیئت‌مدیره کانون و یا دادرسان و دادستان دادگاه انتظامی وکلا در صورت وجود شرایط مقرر در این ماده، رأساً در دادگاه عالی انتظامی قضات انجام می‌شود.

ماده ۱۵۸- در صورت درخواست ۶ نفر از اعضای هیئت‌مدیره، رئیس کانون مکلف است از دادگاه تقاضای تعلیق وکیل مورد تعقیب را بنماید. از رأی مزبور، وکیل معلق می‌تواند تقاضای تجدیدنظر کند و نیز از رأی عدم تعلیق رئیس کانون وکلا حق تقاضای تجدیدنظر دارد. دادگاه عالی انتظامی قضات به کلیه این درخواست‌ها خارج از نوبت رسیدگی نموده و رأی دادگاه مزبور قطعی است.

ماده ۱۵۹- در مواردی که رئیس قوه قضاییه یا معاون حقوقی قوه قضاییه به نمایندگی از وی در امور مربوط به وظایف یکی از افراد هیئت مدیره کانون و یا دادرسان و دادستان دادگاه انتظامی وکلا تخلفی مشاهده نمایند یا از قرائن و اماراتی مبنی بر سلب شرایط مقرر در ماده ۲ قانون اخذ کیفیت پروانه وکالت یا ماده ۱۰ لایحه قانونی استقلال مطلع شوند، رسیدگی به امر را به دادستان کل کشور ارجاع می کند. دادستان کل به وسیله ای که مقتضی بداند تحقیقات می کند، در صورتی که تخلف را محرز دانست پرونده را به منظور رسیدگی به دادگاه عالی انتظامی قضات ارسال خواهد نمود.

ماده ۱۶۰- مرجع شکایت انتظامی اشخاص از دادرسان دادگاه انتظامی و دادستان و معاونان ایشان و رؤسا و اعضاء شعب و کمیسیون ها راجع به انجام وظایفشان هیئت مدیره است و در صورت احراز تخلف، پرونده نزد دادستان کل فرستاده می شود. دادستان کل به وسیله ای که مقتضی بداند تحقیقات می کند و در صورتی که تخلف را محرز دانست پرونده را به منظور رسیدگی به دادگاه عالی انتظامی قضات ارسال خواهد کرد.

ماده ۱۶۱- مجازات های انتظامی عبارت است از:

۱- توبیخ کتبی بدون درج در پرونده؛

۲- توبیخ با درج در پرونده؛

۳- توبیخ با درج در روزنامه رسمی و مجله و پایگاه اینترنتی کانون؛

۴- تنزل درجه یا کاهش حدود صلاحیت به مدت شش ماه تا دو سال؛

۵- ممنوعیت از وکالت از سه ماه تا سه سال؛

۶- محرومیت دائم از وکالت؛

ماده ۱۶۲- مجازات تخلف از نظاماتی که کانون برای وکلا دادگستری تعیین می کند، درجه ۱ و ۲ است که از طرف رئیس کانون مستقلاً یا به پیشنهاد دادستان انتظامی تعیین و اجرا می شود و اختیار رئیس کانون مانع صلاحیت دادگاه برای تعیین مجازات درجه ۱ و ۲ نخواهد بود.

ماده ۱۶۳- متخلف از هریک از موارد زیر به مجازات انتظامی تا درجه سه محکوم خواهد شد:

۱- چنانکه به دو یا چند مرجع قضایی دعوت شود و جمع بین اوقات مزبور ممکن نباشد باید حضور در مرجع قضایی کیفری را مقدم بدارد و در سایر محاکم در محکمه ای که وقت آن زودتر ابلاغ شده حاضر شود و به دیگر محاکم لایحه بفرستد یا قبل از حلول وقت، اطلاع دهد.

۲- کارهای معاضدت قضایی که از طرف کانون و دفاع از متهمان را که از طرف دادگاهها در حدود قانون و مقررات به ایشان ارجاع می‌شود، انجام دهد.

۳- کلیه اوراق فرستاده شده از کانون را اعم از نامه یا اخطار یا تصویر کیفرخواست یا حکم که به وسیله مأمور یا پست فرستاده می‌شود به محض ارائه، قبول و رؤیت کرده، رسید بدهد.

۴- وکالت نامه را در فرم مخصوص تنظیم نماید و نسخه‌ای از وکالت نامه یا سایر اوراق را به موکل بدهد.

۵- رسید دریافت اصول اسناد و وجوه دریافتی را به موکل بدهد.

۶- بایگانی منظم داشته و دفاتر ثبت، رسید اسناد موکلان، درآمد و هزینه دفتر را نگهداری و تکمیل کند.

۷- قبل از دادرسی، با وجود امکان مصالحه و سازش، به صلح و سازش بین موکل و طرف وی اهتمام بورزد.

۸- به دادخواست و ضامین را از حیث هزینه دادرسی بدون نقص به دادگاه تقدیم نماید.

۹- وکالت نامه را ناقص تنظیم نماید یا آن را ثبت نشده یا فاقد تاریخ و امضاء تقدیم کند یا امضای موکلی که در مرئی و منظر وی انجام نشده است یا اوراق منضم به دادخواست که اصول آن را رؤیت ننموده است، گواهی نماید یا وکالت نامه سفید را به امضای موکل برساند و مندرجات را بعد الحاق نماید.

۱۰- اوراق و وکالت نامه سفید امضاء خود را در اختیار غیر قرار دهد.

۱۱- در صورتی که خلاف عذری که برای حضور به دادگاه یا سایر مراجع یا دادسرا یا دادگاه انتظامی وکلا اعلام کرده ثابت شود.

۱۲- در صورتی که بدون عذر موجه از شرکت در برنامه‌های علمی و آموزشی که کانون حضور او را در آن لازم می‌داند، امتناع نماید.

ماده ۱۶۴- اعمال زیر مستوجب مجازات انتظامی درجه سه یا چهار خواهد بود:

۱- عدم ارائه رسید در مقابل اخذ هرگونه وجهی از موکل؛

۲- اقدام به وکالت بعد از انقضای مدت اعتبار پروانه؛

۳- عدم حضور در مرجع قضایی بدون عذر موجه به گونه‌ای که به واسطه عدم حضور او کار دادگاه به تأخیر افتد. از وکیلی که وکالت در توکیل دارد عذری بر عدم حضور پذیرفته نخواهد شد؛

۴- اعطای وکالت به غیر بدون داشتن حق توکیل و انتقال قرارداد بدون رضایت موکل یا پس از خاتمه قرارداد؛

۵- عدم رعایت نظم و انضباط و اخلال در نظم جلسه دادگاه؛

۶- سوءاستفاده از عنوان وکیل و مشاور حقوقی جهت تضییع حق یا اعمال نفوذ؛

۷- اقدام به عملی که موجب ضرر موکل است؛

ماده ۱۶۵- در موارد ذیل متخلف به مجازات انتظامی درجه چهار محکوم می‌شود:

۱- در صورتی که به کار دیگری اشتغال پیدا کند که منافعی با شئون وکالت است و با تذکر این نکته از طرف کانون به شغل مزبور ادامه دهد یا مرتکب اعمال و رفتاری شود که منافعی شئون وکالت است؛

۲- مرتکب اعمال و رفتاری شود که منافعی شئون وکالت باشد، مانند اینکه از پرداخت دیون مسجل خود امتناع کند یا اینکه روابط خصوصی غیرمعارف با طرفین پرونده برقرار نماید یا در محلی که مناسب دفتر وکالت نیست، دفتر دایر کند یا مشارکت با غیر وکیل در اداره دارالوکاله نماید؛

۳- در صورتی که به وسیله اوراق چاپی یا تابلو یا مسائل دیگر درجه میزان تحصیلات، تخصص خود را بالاتر از آنچه که دارد معرفی نماید یا از عناوین غیرواقعی استفاده نماید یا مبادرت به تبلیغ به شکل موهن و یا خلاف شأن وکالت بنماید؛

۴- در صورتی که به وسیله فریبنده، تحصیل وکالت نماید یا با وعده تضمین نتیجه رسیدگی موکل را به انعقاد قرارداد یا پرداخت وجه اغوا کند؛

۵- قرارداد مالی با موکل تنظیم ننماید و مبلغ حق الوکاله را به‌طور مشخص در قرارداد ذکر نکند یا قرارداد خود را در سامانه قرارداد الکترونیک ثبت نکند؛

۶- در صورتی که استعفای خود را از وکالت به موکل و دادگاه اطلاع ندهد یا وقتی اطلاع دهد که موکل مجال کافی برای تعیین وکیل دیگر و معرفی به دادگاه نداشته باشد؛

۷- در صورتی که پس از ابلاغ حکم یا قرار یا اخطاری که مستلزم پرداخت هزینه‌ای یا انجام عملی از طرف موکل است، در اسرع وقت به موکل یا متصدی امور او اطلاع ندهد و موجب تضییع حقی از موکل شود یا از اختیارات قانونی خود که مورد توکیل واقع شده مانند حق اعتراض به رأی (واخواهی - تجدیدنظر) استفاده ننماید یا باوجود عدم تصریح به اختیار خاص در وکالت‌نامه آن را اعمال نماید، ولو آنکه موکل شفاهاً و یا به طریق دیگر این اختیار را به او داده باشد؛

۸- در صورتی که نسبت به موضوعی که قبلاً به مناسبت سمت قضایی یا داوری اظهار عقیده کتبی کرده قبول وکالت نماید؛

۹- در صورتی که در یکی از وزارتخانه‌ها یا ادارات دولتی یا مملکتی یا شهرداری یا شرکت‌ها یا مؤسساتی که تمام یا بخش از سهام آن‌ها متعلق به دولت است، سمت وکالت یا مشاور حقوقی داشته، علیه آن‌ها قبول وکالت نماید؛

۱۰- در صورتی که در مکاتبات، مصاحبه با رسانه ها، اظهار نظر یا فعالیت در فضای مجازی، مرتکب اعمال و گفتار خلاف حیثیت و شرافت شغل وکالت و خلاف شرع یا خلاف قانون شود یا عامدانه و برخلاف واقع مبادرت به اظهار نظر علیه نهادهای قانونی کشور یا نظام جمهوری اسلامی قانون کند؛

۱۱- در صورتی که در قرارداد خصوصی، شروطی را برخلاف اخلاق حسنه و متعارف بگنجاند یا شروطی را بدون رضایت موکل به وی تحمیل نماید یا به استناد حق صلح و سازش در مفاد وکالت نامه خلاف مصلحت موکل عمل کند؛

۱۲- چنانچه ارتباط غیر اداری به منظور تبانی با قضات و کارمندان دادگستری و مراجع ذی ربط دیگر یا پرداخت هرگونه مالی اعم از وجوه نقدی و غیر نقدی به کارمندان یا قضات دادگستری و سایر ادارات و سازمان های دولتی و غیره برقرار نماید؛

۱۳- چنانچه تجاهر به استعمال مسکر و مواد مخدر یا روان گردان و مراوده در اماکن فساد و معاشرت با افراد متجاهر یا مشهور به فساد اخلاقی کند؛

تبصره- اعمال مجازات درجه چهار برای وکلای پایه یک دادگستری موجب کاهش صلاحیت به میزان وکلای پایه دو و برای وکلای پایه دو به میزان کارآموزان وکالت برای مدت معین (بین سه ماه تا سه سال) می شود و برای کارآموزان وکالت منجر به تعلیق پروانه کارآموزی برای مدت معین خواهد شد.
ماده ۱۶۶- متخلف در موارد زیر به مجازات انتظامی درجه پنج محکوم خواهد شد:

۱- در صورتی با داشتن جهتی از جهات رد، قبول وکالت کرده و یا در صورت حدوث آن در اثناء وکالت استعفا ندهد. جهات رد همان است که در قانون پیش بینی شده است.

۲- در صورتی که به واسطه وکالت از اسرار موکل و طرف مقابل پرونده یا قائم مقام یا وکلای آنان و کارشناس، مطلع شده و آن را افشا نماید اعم از اینکه اسرار مزبور مربوط به امر وکالت یا شرافت و حیثیت و اعتبار آنان باشد؛

۳- در صورتی که با داشتن شغل دولتی مشمول ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل پروانه وکالت گرفته و یا بعد از گرفتن پروانه وکالت به شغل دیگری که مشمول منع قانونی است اشتغال یابد؛

۴- چنانچه وکیل حق الوکاله را در صدی از نتیجه قرار دهد یا در مدعی به، به نام خود یا به نام دیگری و در حقیقت برای خود شرکت نماید؛

۵- چنانچه از حدود موضوع وکالت که مورد رضایت موکل نبوده است، خارج شود؛

۶- در صورتی که مبادرت به تهدید، تطمیع و اعمال زور بر علیه موکل یا طرف وی نماید؛

۷- در صورت تخلف از قسم؛

۸- در صورتی که عدم پرداخت مالیات‌های مقرر در قانون یا سایر وجوهی که وفق قانون موظف به پرداخت آن است، بدون عذر موجه؛

ماده ۱۶۷- متخلف از مقررات ذیل به مجازات انتظامی درجه شش محکوم خواهد شد:

۱- کسانی که برخلاف قانون خود را واجد شرایط وکالت معرفی کرده و پروانه گرفته باشند باید در ظرف یک ماه از تاریخ اجرای این آئین‌نامه کتباً به کانون اطلاع داده، پروانه خود را تسلیم نمایند و در صورتی که در حین دریافت پروانه واجد شرایط بوده و بعد فاقد یکی از شرایط شوند، باید کانون را کتباً مطلع کرده و پروانه خود را تسلیم نمایند.

۲- در صورتی که بعد از استعفا یا عزل از طرف موکل یا انقضاء وکالت، وکالت طرف موکل یا اشخاص ثالث را در آن موضوع علیه موکل سابق خود یا قائم‌مقام قانونی او قبول نماید.

۳- در صورتی که ثابت شود وکیل با طرف موکل خود تبانی کرده که حق موکل را تضییع نماید یا خیانت دیگری نسبت به موکل کرده باشد.

ماده ۱۶۸- در صورت تخلف هریک از اعضای هیئت مدیره کانون‌های وکلای دادگستری از مفاد قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری، به حکم دادگاه عالی انتظامی قضات علاوه بر محرومیت دائم از عضویت در هیئت‌های مدیره کانون‌های وکلا به انفصال از وکالت به مدت دو تا پنج سال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۶۹- کسانی که دارای رتبه قضایی بوده‌اند به مدت سه سال در آخرین محل خدمت خود حق وکالت نخواهند داشت. متخلف از این مقرر به ترتیب تکرار مستوجب مجازات‌های درجه ۳ الی ۶ خواهد بود.

ماده ۱۷۰- دریافت هر وجه یا مالی از موکل یا گرفتن سند رسمی یا غیررسمی از او علاوه بر میزان موردتوافق به عنوان حق‌الوکاله و افزون بر هزینه‌های دادرسی و هزینه‌های سفر و سایر هزینه‌های متعارف مربوط به رسیدگی تحت هر اسم و هر عنوان که از قبیل وجه التزام و تضمین و مانند آن ممنوع است مرتکب به مجازات انتظامی از درجه پنج به بالا محکوم می‌شود و چنین سند و التزام در محاکم و ادارات ثبت، منشأ ترتیب اثر نخواهد بود. در صورتی که وکیل این عمل را به‌طور حیل انجام دهد، مثل اینکه پول یا مال یا سندی در ظاهر به‌عنوان دیگر و در باطن راجع به عمل وکالت باشد و یا در ظاهر به اسم شخص دیگر و در باطن برای خود بگیرد در اجرای ماده ۳۴ قانون وکالت کلاه‌بردار محسوب و مورد تعقیب جزائی واقع خواهد شد.

ماده ۱۷۱- وکیل حق ندارد دعاوی را به صورت ساختگی یا در ظاهر به اسم دیگری و در باطن به اسم خود انتقال بگیرد و این قبیل دعاوی در محکمه پذیرفته نخواهد شد و متخلف به مجازات انتظامی از درجه ۴ به بالا محکوم خواهد شد.

ماده ۱۷۲- وکلا نباید به طور مستقیم یا غیرمستقیم برای رد قاضی یا حکم یا وکیل مدافع طرف یا به منظور اطاله رسیدگی یا تحقیقات به وسیله خدعه آمیزی متوسل شوند. در صورت تخلف، به مجازات انتظامی از درجه ۴ به بالا محکوم خواهند شد.

ماده ۱۷۳- وکلا باید در مذاکرات شفاهی در مراجع قضایی و لوائح کتبی، احترام و نزاکت را نسبت به قضات، تمام مقامات اداری، وکلا و اصحاب دعوی رعایت کنند. در صورت تخلف به مجازات انتظامی از درجه ۴ به بالا محکوم خواهند شد. در صورتی که عمل آن‌ها مشمول یکی از عناوین جزایی باشد طبق قانون، قابل تعقیب جزایی خواهند بود.

ماده ۱۷۴- وکیل نمی‌تواند چند شعبه یا مؤسسه فرعی ایجاد کند. وکلا نمی‌توانند در غیر از محلی که برای آنجا پروانه وکالت دریافت کرده‌اند دفتر وکالت تأسیس کنند و همچنین نمی‌توانند عملاً فعالیت وکالتی خود را در محل دیگری متمرکز سازند. تخلف از این حکم مستوجب مجازات انتظامی درجه ۳ در نوبت اول و درجه ۴ در نوبت دوم و درجه ۵ در نوبت سوم خواهد بود. به این تخلف در دادسرا و دادگاه انتظامی کانونی رسیدگی خواهد شد که تخلف در حوزه آن انجام شده است. در صورت عدم توجه و رسیدگی کانون اخیر، کانون متبوع وکیل مزبور نیز حق رسیدگی خواهد داشت.

ماده ۱۷۵- دادگاه نمی‌تواند هیچ تخلفی را عفو کند و اگر موجبی برای تخفیف باشد در موردی که مجازات دارای حداقل و حداکثر است می‌تواند مجازات حداقل را تعیین نماید و در سایر موارد یک تا دو درجه تخفیف بدهد.

ماده ۱۷۶- در صورتی که وکیل مرتکب تخلفات متعدد شود، اگر تخلفات مشابه باشند، به حداکثر مجازات همان تخلف و اگر مشابه نباشند، برای هر کدام مجازات جداگانه تعیین می‌شود.

ماده ۱۷۷- هرگاه وکیلی محکوم به مجازات انتظامی شود و بعد از قطعیت حکم مرتکب همان تخلف و یا نظیر تخلف مورد حکم شود، به یک درجه بالاتر از حداکثر مجازات مقرر محکوم خواهد شد و در صورت تکرار همان تخلف و نظیر آن مجازات تشدید خواهد شد.

ماده ۱۷۸- استرداد شکایت شاکی یا استعفا از شغل وکالت مانع از تعقیب و رسیدگی انتظامی نیست، لیکن استرداد شکایت یا اعلام رضایت می‌تواند موجب تخفیف مجازات شود.

ماده ۱۷۹- مدت مرور زمان تعقیب انتظامی وکلا دو سال از تاریخ وقوع امر مستوجب تعقیب است. در صورتی که وکیل تعقیب شده باشد، مدت مرور زمان، دو سال از تاریخ آخرین اقدام انتظامی است.

ماده ۱۸۰- کار آموزان، مشمول مقررات انتظامی مندرج در این آئین نامه خواهند بود.

ماده ۱۸۱- تعقیب انتظامی مانع از تعقیب کیفری یا طرح دعوی مدنی نیست.

چ- نقل و انتقال وکلا:

ماده ۱۸۲- تعیین شهر برای متقاضیان وکالت تنها از طریق آزمون ممکن است و متقاضیان تغییر شهر می توانند در آزمون های بعدی برای شهر مورد تقاضا شرکت نمایند. در صورت قبولی در آزمون دوم، پروانه برای شهر مذکور صادر می شود.

ماده ۱۸۳- جابجایی بین وکلا با توافق دو طرف با اخذ وجوه یا غیر آن ممنوع است.

ماده ۱۸۴- اخذ هرگونه وجه یا امتیاز از وکلا جهت تغییر شهر توسط کانون های وکلا ممنوع است.

ماده ۱۸۵- نقل و انتقال موقت به تهران و سایر استان ها و یا شهرستان مرکز استان، بنا بر یکی از جهات ذیل امکان پذیر است:

۱- از طریق پذیرش در آزمون کارشناسی ارشد و دکترا در گرایش های رشته حقوق برای یکبار در طول مدت اشتغال به وکالت؛

۲- بیماری های صعب العلاج خود یا فرزند یا همسر یا پدر یا مادر که مداوای آن نیاز به حضور مداوم در مراکز درمانی که در مراکز استان یا تهران وجود دارد تا زمان بهبودی با تأیید سازمان پزشکی قانونی؛

ماده ۱۸۶- در صورت پذیرش وکیل به عنوان عضو هیئت علمی یا پیمانی در دانشگاه های مورد تأیید وزارت علوم، انتقال وکیل به حوزه قضایی محل دانشگاه بلامانع است.

ماده ۱۸۷- مرجع اتخاذ تصمیم در مورد نقل و انتقال هیئت مدیره کانون است.

ماده ۱۸۸- نقل و انتقال دائم بین شهرهای یک استان، با موافقت هیئت مدیره کانون وکلا بلامانع است.

ماده ۱۸۹- نقل و انتقال بین شهرهای دو استان، با موافقت کانون وکلای هر دو استان، در طول مدت وکالت بلامانع است.

ماده ۱۹۰- کانون وکلا با توجه به نیاز استان و شهر مبدأ و مقصد، شایستگی و صلاحیت اخلاقی متقاضی، توانایی علمی، مهارت، تحصیلات، سوابق تخلف انتظامی و شرایط متقاضی در مورد قبول یا رد تقاضای متقاضی تصمیم گیری می کند.

ماده ۱۹۱- تقاضای نقل و انتقال دایم از هر وکیل فقط برای سه سال پس از وکالت در حوزه قضائی تعیین شده و بافاصله سه سال یک مرتبه، پذیرفته می‌شود.

ماده ۱۹۲- جز در مورد بانوان متاهل، کارآموزی فقط در حوزه قضایی انتخابی مجاز بوده و نقل و انتقال در مرحله کارآموزی ممنوع است.

ماده ۱۹۳- کسانی که بیش از یک سال یا به‌طور دائم از کشور خارج می‌شوند باید پروانه خود را تودیع نمایند.
ح- درجه‌بندی وکلا:

ماده ۱۹۴- وکلا به ترتیب زیر درجه‌بندی می‌شوند:

۱- وکیل درجه یک که حق قبول وکالت در تمامی مراجع قضایی و دادن مشاوره حقوقی در تمامی دعاوی را دارد.

۲- وکیل درجه دو حق قبول وکالت در دادگاه کیفری یک و دیوان عالی کشور و دعاوی حقوقی که قابل فرجام‌خواهی در دیوان عالی کشور هستند، ندارد.

ماده ۱۹۵- ترفیع درجه وکیل با رعایت ضوابط مقرر در این آیین‌نامه ممکن است. در صورتی که وکیل اشتغال به وکالت نداشته باشد، ترفیع نخواهد داشت. مدت تعلیق، مرخصی، تودیع و انفصال در سنوات وی محاسبه نمی‌شود.

خ- وکالت معاضدتی و تسخیری:

ماده ۱۹۶- معاضدت قضایی و وکالت تسخیری عبارت است از ارائه خدمات مشاوره حقوقی و وکالت به افراد فاقد تمکن مالی و شامل موارد زیر است:

۱- معرفی وکیل تسخیری در پرونده‌های کیفری به درخواست دادرسی یا دادگاه رسیدگی کننده وفق مقررات آئین دادرسی کیفری؛

۲- وکالت معاضدتی در پرونده‌های حقوقی به شرح مقرر در مادتين ۳۱ و ۳۲ قانون اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری و آیین‌نامه اجرایی آن؛

۳- وکالت معاضدتی در پرونده‌های کیفری بنابر تقاضای شاکی یا متهم به شرح مقررات قانون آیین دادرسی کیفری؛

ماده ۱۹۷- وکلای دادگستری موظفند همه ساله در سه پرونده وکالت معاضدتی یا تسخیری ارائه خدمت نمایند.

ماده ۱۹۸- با تصویب این آئین‌نامه، آئین‌نامه‌های قبلی ملغی الاثر می‌گردد. این آئین‌نامه در اجرای ماده ۲۲ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳ در ماده در تاریخ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید.

dadestan.com